

Aika **Tiistai 22.3.2022 klo 16.30 – 17.30**
Paikka **Tekninen virasto, Kirkkokuistikko 26 A**

OSALLISTUJAT

Jäsenet

Håkans Johan	puheenjohtaja	
Ahlén Anna-Lena	varapuheenjohtaja	poissa
Stolpe Josefine	varajäsen	
Grönblom Robert	jäsen	
Helala Aira	”	poissa
Remahl Peter	”	poissa
Mäkinen Pekka	varajäsen	
Simon Tobias	jäsen	poissa
Rodas Margareta	”	
Ihamäki-Närkki Elina	”	
Hietaharju Jari	”	
Appel Mikael	”	saapui klo 17.00, § 13 aikana
Kronqvist Anna-Lena	”	poissa
Mannfolk Lars-Erik	varajäsen	

Esittelijä

Enell-Öst Camilla jätehuoltopäällikkö

Muut läsnäolijat

Rönnlund Sebastian kaupunkiympäristön toimialan lakimies
Paavola-Lehtinen Susanna jätehuoltokoordinaattori, pöytäkirjanpitäjä

Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Allekirjoitukset	Johan Håkans Puheenjohtaja	Susanna Paavola-Lehtinen Pöytäkirjanpitäjä
-------------------------	--------------------------------------	--

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS **Paikka ja aika:** Sähköinen allekirjoitus 29.3.2022

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin	Pekka Mäkinen	Josefine Stolpe
--	---------------	-----------------

PÖYTÄKIRJA KÄSITTÄÄ	Pykälät 10 - 13	Yhteensä 4
----------------------------	------------------------	-------------------

PÖYTÄKIRJA YLEI-SESTI NÄHTÄVÄNÄ **Paikka ja aika:** Vaasan kaupungin verkkosivuilla 30.3.2022

Todistaa Susanna Paavola-Lehtinen

Otteen oikeaksi todistaa

Liitteenä oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus.

Aika 22.03.2022 klo 16:30
Paikka Tekninen virasto, Kirkkopuistikko 26, neuvotteluhuone Kapu

Asiat

Sivu

10 § Vaasan seudun jätelautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat 22.3.2022	1
11 § Vaasan seudun jätelautakunnan vuoden 2021 toimintakertomus	2
12 § Vaasan seudun jätelautakunnan päätös koskien toiminta-alueen lietteenkuljetusjärjestelmää	3
13 § Vaasan seudun jätepoliittinen ohjelma 2023	28
Muutoksenhakuohjeet Vaasan seudun jätelautakunta	35

Dno VAASA/12/00.01.02/2022

10 § Vaasan seudun jätelautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat
22.3.2022

Vaasan seudun jätelautakunta 22.3.2022 10

Vaasan seudun jätelautakunnalle on saapunut kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten seuraavien viranhaltijoiden päätökset:

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst

Oheismateriaali

Viranhaltijapäätösten otsikot nähtävillä vain luottamushenkilöiden twebportaalissa.

Puheenjohtaja JH

Vaasan seudun jätelautakunta päättää, ettei pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä oteta Vaasan seudun jätelautakunnan käsiteltäviksi.

Päätös Hyväksyttiin.

DnoVAASA/19/02.02.00/2022

11 § Vaasan seudun jätelautakunnan vuoden 2021 toimintakertomus

Vaasan seudun jätelautakunta

22.3.2022

11

Talousasiantuntija Sonja Käsäkangas, puh. 040 128 6303, sonja.kansakangas(at)vaasa.fi

Liitteet

Vaasan seudun jätelautakunnan toimintakertomus 2021

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2021 (nähtävänä vain Twebportaalissa)

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelman seuranta 2021 (nähtävänä vain Twebportaalissa)

Tilinpäätökseen kuuluu toimintakertomus, jonka tarkoituksena on antaa tiedot tulosalueen toiminnan kehittymistä, taloudellista tilannetta ja merkittävimpiä riskejä koskevista tärkeistä seikoista. Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen. Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun sekä talousarvion toteutumisvertailuun.

Talousarvion laadinnan yhteydessä on kartoitettu riskit ja sisäisen valvonnan tavoitteet. Hallintokunnan tilivelvollisten tulee todeta itsearviointilomakkeella hallintokuntansa sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan tila suhteessa talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin.

Jätelautakunta on tehnyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arvioinnin 2021 sekä riskienhallintasuunnitelmaan on täydennetty vuoden 2021 toteumat. Nämä molemmat löytyvät lyhyen toimintakertomuksen tavoin tekstin liitteenä.

Jätelautakunnan toiminta oli viime vuonna suhteellisen normaalia eikä koronapandemia tuonut muutoksia tulosalueen tuottoihin tai kuluihin.

Jätehuoltopäällikkö CE-Ö

Jätelautakunta hyväksyy vuoden 2021 toimintakertomuksen, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arvioinnin 2021 sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelman toteutumisen seurannan 2021 ja toimittaa ne edelleen kaupunginhallitukselle.

Päätös

Esittelijä muutti pohjaehdotustaan lisäyksellä, että Vaasan seudun jätelautakunnan toimintakertomus 2021 lähetetään myös osakaskunnille tiedoksi.

Muutettu pohjaehdotus hyväksyttiin.

Dno VAASA/473/14.06.00/2016

12 § Vaasan seudun jätelautakunnan päätös koskien toiminta-alueen lietteenkuljetusjärjestelmää

Vaasan seudun jätelautakunta	1.4.2014	8	311/2014
Vaasan seudun jätelautakunta	20.1.2015	7	311/2014
Vaasan seudun jätelautakunta	19.5.2015	18	311/2014
Vaasan seudun jätelautakunta	29.3.2016	14	311/2014
Vaasan seudun jätelautakunta	7.6.2016	20	311/2014
Vaasan seudun jätelautakunta	30.8.2016	22	311/2014
Kaupunginhallitus	2.5.2016	189	
Vaasan seudun jätelautakunta	21.4.2020	12	
Vaasan seudun jätelautakunta	13.10.2020	23	
Vaasan seudun jätelautakunta	29.6.2021	20	
Vaasan seudun jätelautakunta	22.3.2022	12	

Kaupungininsinööri Timo Martonen, puh 06–3254210, timo.martonen(at)vaasa.fi

LIITE Vöyrin kunnan teknisen lautakunnan ote 6.3.2014 § 26 sekä saatekirje

Vöyrin kunnan Tekninen lautakunta on kokouksessaan 6.3.2014, § 26 päättänyt esittää Vaasan seudun jätelautakunnalle, että Oy Stormossen Ab:lle annetaan tehtäväksi laatia rekisteri jätevesikaivoista koko Vöyrin kunnan alueella.

Jätelain 32 §:n mukaan kunnan on järjestettävä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvän sako- ja umpikaivolietteen jätehuolto. Tästä syystä on erityisen tärkeätä ensin laatia selvitys alueen lietekaivoista sekä niiden tyhjennyksistä.

Stormossenin alueen teknisen sektorin yhteistyöryhmässä 5.2.2014 on myös ollut esillä selvityksen laatiminen sako- ja umpikaivolietteistä koko Vaasan seudun jätelautakunnan toiminta-alueella. Yhteistyöryhmässä todettiin, että tämä selvitys olisi hyvä laatia yhteistyössä Stormossen Oy:n kanssa ja erillisenä toimeksiantona ulkopuolista asiantuntijaa käyttäen. Selvityksen aiheuttamista kustannuksista ja kustannusjaosta sovitaan myöhemmin erikseen.

Kaupungininsinööri Timo Martonen, puh 06–3254210, timo.martonen(at)vaasa.fi

Lautakunta päättää laatia selvitys yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvista lietteistä yhteistyössä Oy Stormossen Oy:n kanssa.

Päätös Hyväksyttiin.

Vaasan seudun jätelautakunta 20.1.2015

Tarjouspyyntö lähetettiin yhteensä kuudelle yritykselle/yhteisölle. Määräaikaan 9.1.2015 klo 16 mennessä saatiin viisi tarjousta:

FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy 22 300 €

NOVIA	19 950 €
Pöyry Finland Oy	12 900 € + 3 000 €
Ramboll Finland Oy	24 000 €
Turun AMK	12 400 €

Pöyry Finland Oy:n ja Turun AMK:n tarjousten vertailussa todettiin seuraavaa:

- Pöyryn tarjouksen mukaan veloitetaan kotitalouksille suunnattavasta kyselystä (n. 500 kpl) alustavan arvion mukaan 3 000 €, kun taas Turun AMK:n tarjoushinta sisältää vastaavan kyselyn, lukuun ottamatta mahdolliset postituskulut
- Turun AMK:n tarjoushinta on 10 400 €, mikäli kuljetusjärjestelmän ympäristövaikutuksia ei voida suorittaa (edellyttää mm. urakoitsijoiden asiakastietojen kattavat pohjatiedot)
- molempien tarjous sisältää 2 kpl kokousta Vaasassa
- Turun AMK:n selvitykseen osallistuvat henkilöt (projektipäällikkö ja projektikoordinaattori) ovat toteuttaneet mm. Savo-Pielisen ja Turun jätelautakuntien tilaamat lieteselvitykset 2013 ja 2014
- Pöyryn selvitykseen osallistuva toinen henkilö (projektipäällikkö) on toteuttanut mm. Lahden tiede- ja yrityspuistolle ja Ekorosk Oy:lle laaditut selvitykset, joissa on tehty vastaavat kyselyt toimijoille ja asiakkaille

Edellä olevan perusteella ehdotamme, että Turun AMK valitaan lieteselvityksen tekijäksi.

Kaupungininsinööri Timo Martonen, puh 06–3254210, timo.martonen(at)vaasa.fi

Jätelautakunta päättää valita lieteselvityksen tekijäksi Turun AMK:n tarjouksen mukaan hintaan 12 400 €. Kustannuksista puolet maksaa sovitusti Ab Stormossen Oy.

Päätös Hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

ROBERT GRÖNBLOM
Puheenjohtaja

ANNE KETTUNEN
Sihteeri

MICHAEL LUTHER
Pöytäkirjantarkastaja

LIISA WAHLSTRÖM
Pöytäkirjantarkastaja

Vaasan seudun jätelautakunta 19.5.2015

311/2014

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Jätelautakunnan tilaama lieteselvitys Turun ammattikorkeakoululta on valmis ja esitetään jätelautakunnalle kokouksessa. Esittelyn suorittavat Turun ammattikorkeakoulun edustajat. Selvityksen suomenkielinen versio jaetaan jätelautakunnan jäsenille esittelyn aikana.

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Jätelautakunnan yhteistyösopimuksen mukaan toiminta-alueen kunnilla tulee olla mahdollisuus antaa lausunto, mikäli siirtymistä yhdestä jätekuljetusjärjestelmästä toiseen harkitaan.

Lausunnot on jätettävä viimeistään 30.6.2015 klo 16.00. Asia voidaan ratkaista, vaikka lausuntoja ei jätetä.

Päätös Asia palautettiin yksimielisesti tarkempaa selvitystä varten.

Vaasan seudun jätelautakunta 29.3.2016

311/2014

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

LIITE Lietekuljetusjärjestelmäselvitys, Vaasan seudun jätelautakunta 2015

Kun Turun ammattikorkeakoulun selvitys tehtiin keväällä 2015 Vaasan seudun jätelautakunnalla ei vielä ollut käytettävissään täydellisiä tietoja siitä, kuinka monta kotitaloutta toiminta-alueella ei ole liitetty kunnalliseen viemäriverkostoon. Selvityksen yhteydessä tehtiin arviointi Vaasan ja Mustasaaren osalta. Turun ammattikorkeakoulun tekemässä selvityksessä huomioitiin, että toiminta-alueella on noin 10 888 tai 11 000 kotitaloutta, jotka eivät kuulu kunnalliseen viemäriverkostoon. Kesäkuussa ja elokuussa 2015 jätelautakunta sai Vaasan kaupungin ja Mustasaaren kunnan päivitettyt tiedot. Toiminta-alueella on yhteensä 12 000 kotitaloutta, jotka eivät ole liitetty kunnalliseen viemäriverkostoon, mikä on noin 1000 enemmän kun mitä selvityksessä on huomioitu. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että lietteen vastaanottajille kuljetettavan lietemäärän tulisi olla vielä suurempi toiminta-alueella. Turun ammattikorkeakoulun raportissa arvioitiin, että 20 % alueen kaikesta kotitalouslietteestä jää keräämättä, joutuu toiminta-alueen ulkopuolelle, levitetään pelloille tai häviää muulla tavoin.

Tyhjennyksien tarkkaa lukumäärää tai niiden kotitalouksien lukumäärää, jotka tyhjensivät kaivonsa 2014 ei ollut saatavilla, koska lietekuljetusyhtiöt eivät anna näitä tietoja jätelautakunnalle. Jätelain mukaan lietekuljetusyhtiön on pyynnöstä toimitettava nämä tiedot jätehuoltoviranomaiselle. Tästä syystä nykyinen kuljetusjärjestelmä vaikeuttaa viranomaisten työtä ja järjestelmästä puuttuu läpinäkyvyys.

Jätelautakunta on yhteensä kolme kertaa pyytänyt tietoja lietekuljetuksista lietekuljetusyhtiöiltä. Tietoja toimintavuoden 2014 kuljetuksista pyydettiin huhtikuussa ja kesäkuussa 2015. Tulos oli huono, suurin osa lietekuljetusyhtiöistä ei toimittanut laissa mainittuja tietoja jätelautakunnalle. Jätelautakunta pyysi joulukuussa 2015 lietekuljetusyhtiöitä toimittamaan tietoja toimintavuoden 2015 osalta viimeistään 17.2.2016. ELY-keskuksen rekisterissä oli 1.1.2016 18 lietekuljetusyhtiötä, joilla on lupa kuljettaa lietettä toiminta-alueella. Tällä kertaa 7 yhtiötä toimittivat täydelliset tiedot jätelautakunnalle, 7 yhtiötä toimittivat jonkinlaiset tiedot ja 4 yhtiötä eivät toimittaneet minkäänlaisia tietoja. Niiden lietekuljetusyhtiöiden lisäksi, jotka ovat ELY-keskuksen jätehuoltorekisterissä, ja joilla on lupa kuljettaa lietettä toiminta-alueella, on tiedossa joitakin yhtiöitä, jotka kuljettavat lietettä ilman lupaa. Tällä hetkellä kiinteistön haltija vastaa siitä, että lietekuljetusyrittäjällä, jota käytetään, on lupa kuljettaa lietettä. Kaikista yrittäjistä, joilla on lupa kuljettaa lietettä toiminta-alueella, löytyy luettelo

jätehuoltoyhtiön kotisivulla. Niistä 12 000:sta kotitaloudesta, jotka eivät kuulu kunnalliseen viemäriverkostoon, jätelautakunta sai tietoja tyhjennyksistä 4033 kotitaloudelta toimintavuoden 2015 osalta.

Lietekaivot tulee Valtioneuvoston antaman asetuksen talousvesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla ja kunnallisen jätehuoltomääräyksien mukaisesti tyhjentää vähintään kerran vuodessa.

Jätelain § 37 mukaan nykyinen kuljetusjärjestelmä voi jatkua ainoastaan, jos voidaan todeta, että nykyinen järjestelmä toimii.

Seuraavat ehdot tulee täyttyä, jos kiinteistön haltija järjestää jätteenkuljetuksen:

- 1) jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset,
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Vaasan seudun jätelautakunnan tällä hetkellä tiedossa olevan lietetilanteen perusteella voidaan todeta, että jätelain § 37 ei täyty, ja siten kuljetusjärjestelmä tulee vaihtaa kiinteistökohtaisesta jätekuljetuksesta kunnallisesti järjestettyyn jätekuljetukseen kunnallisen viemäriverkoston ulkopuolella syntyvän lietteen osalta.

Jätelautakunnan tulee myös myöhemmin päättää kunnallisen lietekuljetushankinnan ehdoista ja menettelytavasta.

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost@vaasa.fi

Jätelautakunta päättää asettaa asian sekä lietekuljetusselvityksen nähtäville. Jätelautakunta antaa asukkaille, kunnille ja niille, joita päätös suoraan koskee mahdollisuuden ilmaista mielipiteensä asiassa. Jätelautakunnan yhteistyösopimuksen mukaan toiminta-alueen kunnilla tulee olla mahdollisuus antaa lausunto, mikäli siirtymistä yhdestä jätekuljetusjärjestelmästä toiseen harkitaan.

Asia on nähtävillä kuntien ilmoitustauluilla 8.4.–13.5.2016 välisenä aikana.

Asiasta ilmoitetaan myös Pohjalaisessa ja Vasabladetissa.

Kun asia on ollut nähtävillä, kaikki lausunnot kootaan ja asia käsitellään Jätelautakunnassa, joka päättää lietekuljetuksista. Lausunnot on jätettävä viimeistään 13.5.2016 klo 16.00 Vaasan kaupunki, PL 3 (Vaasanpuistikko 10) 65101 VAASA tai sähköpostitse: keskuskirjaamo@vaasa.fi. Asia voidaan ratkaista, vaikka lausuntoja ei jätetä.

Päätös Hyväksyttiin sillä lisäyksellä, että jätelautakunta järjestää asiasta lisäksi yhteisen keskustelutilaisuuden ELY:n jäterekisterissä hyväksytyjen lietekuljetusyritysten kanssa.

LIITTEET Lausunto Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry 14.4.2016
Lausunto, Karhu Jarmo 17.4.2016
Lausunto, Vaasan kaupunki, kaupunginhallitus 2.5.2016
Lausunto Ab Stormossen Oy, 2.5.2016
Lausunto, Maalahden kunta, tekninen lautakunta 9.5.2016
Lausunto, Vöyrin kunta, kunnanhallitus 9.5.2016
Lausunto, Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjät, 9.5.2016
Lausunto, Mustasaaren kunta, kunnanhallitus 10.5.2016
Lausunto Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry, 12.5.2016
Lausunto Auto- ja kuljetusalan työntekijäliitto ATK ry, 12.5.2016
Lausunto, Isonkyrön kunta, kunnanhallitus 12.5.2016
Lausunto SUEZ Suomi Oy, 13.5.2016
Lausunto, Korsnäsin kunta, kunnanhallitus 25.4.2016
Lista ELY-keskuksen rekisteriin sisältyvistä kuljetusyrityksistä, jotka aktiivisesti kuljettavat lietettä toiminta-alueen kotitalouksista, 27.5.2016
Muistio, keskustelutilaisuus lietteenkuljetusyritysten kanssa 26.4.2016
Lietekuljetusjärjestelmäselvitys, Vaasan seudun jätelautakunta 2015

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Jätelautakunta on pyytänyt lausuntoja seudun lietteen kuljetuksista. Yhteensä lausuntoja annettiin 13 kpl. Kaikki jäsenkunnat ovat antaneet lausuntonsa. Kaikki kunnat ovat sitä mieltä, että nykyinen kuljetusjärjestelmä on hyvä ja että sitä tulisi jatkaa. Jätteenkuljetusyritykset ja kuljetusyritysten etuja valvovat järjestöt ovat myös jättäneet lausuntonsa ja ovat sitä mieltä, että nykyinen järjestelmä on hyvä ja että sen tulisi jatkua. Yhdeltä yksityishenkilöltä on tullut lausunto ja myös hän on sitä mieltä, että nykyisen järjestelmän tulisi jatkua. Jätehuolto-yhtiö Stormossen on sitä mieltä, että lietteenkuljetukset tulisi kunnallistaa.

Kaikki kuusi jäsenkuntaa nostavat lausunnoissaan esille sen seikan, että nykyinen järjestelmä on paras, ja ovat sitä mieltä, ettei lietteenkuljetusten kunnallistaminen ole tarpeen. Muutamat kunnat antoivat myös jätelautakunnalle vinkkejä siitä, miten asiassa tulisi edetä. Maalahden kunnan teknisen lautakunnan mielestä jätelautakunnan tulisi mm. informoida asukkaita heidän velvollisuuksistaan sekä että on väärin, että asiansa hoitavia ja raportoinnista huolehtivia kuljetusyrityksiä rangaistaan raportoinnin laiminlyövien vuoksi ja että jätelautakunnan tulisi informoida kuljetusyrityksiä enemmän. Myös Korsnäsin kunnanhallitus on samoilla linjoilla ja nostaa mm. esille, että tämä tulee johtamaan kestävämpään tilanteeseen paikallisten pienyritysten osalta.

Kuljetusyritykset ja niiden edunvalvojat tuovat lausunnoissaan esille sen seikan, että nykyinen järjestelmä on hyvä ja toimiva, kun asiakkaat saavat itse valita kuljetusyrityksen. Toiminta-alueella on riittävästi lietteenkuljetusyrityksiä, mikä puolestaan auttaa pitämään hintatason hyvällä tasolla. Jätteenkuljetusten kunnallistaminen saattaa johtaa siihen, että kuljetuksia hoitavat jatkossa suuret globaalit yritykset paikallisten yrittäjien sijaan. Tämän ryhmän mielestä nykyinen järjestelmä tulisi säilyttää.

Jätehuolto-yhtiö nostaa launnossaan esille sen, että lietteenkuljetukset eivät täytä jätelain vaatimuksia ja siitä syystä siirtyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen on välttämätön.

Korkein hallinto-oikeus on useissa päätöksissä 18.2.2016 ottanut kantaa jätelautakuntien tekemiin kuljetuspäätöksiin. Korkein hallinto-oikeus vahvistaa, että kuljetuspäätöksiä tehtäessä on otettava huomioon jätelain 37 §. Kunnan järjestämä jätteenkuljetus on ensisijainen vaihtoehto ja se voidaan valita, vaikka nykyinen kuljetusjärjestelmä täyttää jätelain 37 § kaikki vaatimukset.

Jätelautakunnan tehtävä on selvittää miten jätteenkuljetukset toimivat nykytilanteessa ja selvityksessä on otettava jätelain 37 § huomioon. Tämän jätelautakunta on tehnyt. Turun ammattikorkeakoulun selvitys valmistui jo toukokuussa 2015 ja siitä asti jätelautakunta on yrittänyt saada mahdollisimman paljon tietoa olemassa olevasta kuljetusjärjestelmästä, ja tänä päivänä tiedämme enemmän tilanteesta kuin vuosi sitten.

Niistä n. 12 000 kotitaloudesta, jotka eivät kuulu kunnalliseen viemäriverkostoon, jätelautakunta sai 4049 kotitaloudelta tietoja tyhjennyksistä toimintavuoden 2015 osalta. Jätteen ja lietteen kuljettamiseen oikeuttavan luvan omaavista kuljetusyrityksistä on lista, jota päivitetään säännöllisesti ja se on nähtävissä jäteyhtiön kotisivulla. Nykytilanteessa ELY-keskuksen luvalla toimivia lietteenkuljetusyrityksiä on 19 (aktiivisia) ja ne kuljettavat lietettä toiminta-alueen kotitalouksista. Listaa päivitetään jatkuvasti. Vaasan seudun jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 1.5.2015 mukaan aktiivisten maanviljelijöiden on mahdollista omatoimisesti käsitellä omalla kiinteistöllä sekä muutamalla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä syntyvää viemärijätettä. Käsitteilyllä tarkoitetaan kalkkistabilointia tai muuta hyväksyttyä menettelyä. Tämä vaatii ilmoituksen tekemistä jätelautakunnalle. Ilmoituksia ei vielä ole tullut.

Nykyisessä kuljetusjärjestelmässä kiinteistön haltijoilla on vastuu lietteenkuljetusten järjestämisestä. Kiinteistön haltijoiden vastuulla on kaivojen tyhjennyksen tilaaminen riittävän usein eli vähintään kerran vuodessa. Tämä koskee myös luotettavan, ELY-keskuksen jäterekisterissä olevan yrityksen käyttämistä, joka toimittaa lietteen vastaanottajalle, jolle on myönnetty ympäristölupa lietteen vastaanottamiseen. Tämä ei toimi nykyisellä järjestelmällä. Kiinteistön haltijat eivät tilaa lietekaivojen tyhjennyksiä noudattaen Valtioneuvoston asetusta talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (209/2011) sekä kunnallisia jätehuoltomääräyksiä. Alueella on myös yrityksiä, jotka kuljettavat lietettä ilman ELY-keskuksen lupaa. Näitä yrityksiä kiinteistön haltijat käyttävät nykytilanteessa ja on epäselvää, mihin tämä liete toimitetaan. Jätelain 37 § mukaan kuljetusjärjestelmä ei saa aiheuttaa haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jätelautakunta on useaan otteeseen pyytänyt kuljetustietoja ELY-keskuksen jäterekisterissä olevilta yrityksiltä. Jätelautakunta on nyt viimeksi pyytänyt tietoja ajalta 1.1.-30.4.2016. Pyyntö lähetettiin 21 yritykselle. Viimeinen tietojen jättöpäivä oli 20.5.2016. Tällä kertaa 11 kpl yritystä toimitti tiedot pyynnön mukaisesti tai ilmoitti, etteivät ole suorittaneet lietteen tyhjennyksiä tällä ajanjaksolla. 6 kpl yritystä toimitti jonkin tyyppisiä tietoja, kun puolestaan 4 yritystä ei toimittanut tietoja lainkaan (tilanne 2.6.2016). Kaksi kuljetusyritystä on luvannut toimittaa raportteja lähiaikoina. Kuljetusjärjestelmällä tulee 37 § mukaan olla myönteisiä vaikutuksia viranomaisten toimintaan. Jätelautakunta järjesti 26.4.2016 keskustelutilaisuuden lietteenkuljetusyritysten kanssa. Muistio tilaisuudesta on liitteenä.

Vain jos voidaan todeta, että jätelain 37 § kaikki vaatimuksen täyttävät, nykyinen kuljetusjärjestelmä, jossa kiinteistön haltijat järjestävät lietteenkuljetukset, voi jatkua. Toiminta-alueen lietteen kuljetukset eivät täytä jätelain 37 § kaikkia vaatimuksia.

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Vaasan seudun jätelautakunta toteaa, että jätelain 37 § kaikki vaatimukset eivät täyty, ja täten toiminta-alueen lietteenkuljetuksia ei voi järjestää kiinteistön haltijoiden järjestämänä jätteenkuljetuksena. Siirtyminen kunnan järjestämään lietteenkuljetukseen tapahtuu 1.1.2019 Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin, Isonkyrön, Maalahden ja Korsnäsien kunnissa. Päätös pannaan täytäntöön, vaikka muutoshakemuksia tulee.

Jätelautakunnan tulee myös myöhemmin päättää ehdoista ja menettelytavoista kunnallisen lietteenkuljetuksia koskevan hankinnan yhteydessä.

Päätös Michael Luther esitti Ritva Perälän, Anna-Lena Kronqvistin, Beata Taijalan, Robert Grönblomin, Kenneth Skinnarsin, Ove Bergmanin, Kai Kleemolan ja Liisa Wahlströmin kannattamana uudeksi päätösesitykseksi:

Lietteen kuljetukset lautakunnan toiminta-alueella järjestetään jatkossa nykyisen, kiinteistöittaisen lietteen kuljetusjärjestelmän mukaisesti.

Päätöksen perustelut ovat seuraavat:

1. Yleistä: Jätelain lähtökohtana on, että jätteen tuottaja myös vastaa siitä, että jätteestä huolehditaan lakien ja asetusten mukaisesti. Vastuu sisältää myös velvollisuuden, jonka mukaan on vastattava käsittelystä aiheutuvista kustannuksista. Siksi on loogista, että jätteen haltijalla/kiinteistönomistajalla on myös oikeus valita yritys, joka kuljettaa jätteen sen mukaisesti, mitä palveluja yritys tarjoaa ja mihin hintaan. Kuntalaisten valinnanvapaudella on yhä suurempi merkitys, mikä voidaan nähdä nyt viimeksi sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksessa, jossa hoidon valinnanvapaus on nostettu kantavaksi teemaksi. Ottaen huomioon tämä jätehuollon kehitys ei voi mennä vastakkaiseen suuntaan eli kunnallista monopolia ja holhousajattelua kohti.

2. Jätelautakunnan lietteen kuljetuksia koskevan päätöksen pohjaksi tehdyistä selvityksistä (Turun ammattikorkeakoulu ja kuntien lausunnot) käy myös ilmi, että yrittäjien lietteen kuljetusta koskevat palvelut ovat kattavia kaikissa kunnissa ja kunnanosissa (Mustasaari, Korsnäs, Maalahti, Isonkyrö, Vaasa ja Vöyri) Vaasan seudun jätelautakunnan alueella riippumatta siitä, onko kysymyksessä taajama tai haja-asutusalue.

On myös tärkeää panna merkkeille, että kaikki seudun kunnat kuten myös ne, joilla tänä päivänä on lupa lietteen kuljetusten hoitamiseen, yksimielisesti puoltavat nykyistä kiinteistökohtaisesti järjestettyä lietteenkuljetusmallia, sillä sen mukaan palveluja tarjotaan tasapuolisesti ilman syrjintää ja riittävässä laajuudessa kaikissa kunnissa. Jätelautakunnan ohjeiden ja jätelain mukaan sidosryhmien lausunnot asiasta tulee ottaa huomioon. Koska nämä lausunnot ovat yksimielisiä, niille on annettava suurta painoarvoa.

2. Jätelain vaatimus § 35: Laki edellyttää, että jätteenkuljetus täyttää 35 § 2 mom.

[Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin].

Lautakunnan toiminta-alueella on tänä päivänä 19 ELY-keskuksen hyväksymää kuljetusyritystä, jotka hoitavat lietteenkuljetuksia. Jokaisen kunnan alueella on vähintään kaksi yritystä, jotka tarjoavat palvelujaan asukkaille. Laajimmassa kunnassa eli Mustasaaressa 8 yritystä tarjoaa palvelujaan. Turun ammattikoulun (TAMK)

lautakunnan toimeksiannosta tekemästä selvityksestä ja seudun kuntien ja lietteenkuljetusyritysten lausunnoista käy ilmi, että palveluja tarjotaan ja että ne toimivat kattavasti, luotettavasti ja syrjimättömästi kohtuullisin ehdoin. Niistä käy myös ilmi, että hintatasossa on vaihteluja, mikä osoittaa todellisen kilpailun olemassaolon ja on tärkeää hintatason kohtuullisena pitämiseksi. Voidaan myös todeta, että asiakkaat ovat tyytyväisiä - erittäin tyytyväisiä. Tosiasiaa selvityksessä eikä myöskään ympäristöviranomaisten ja valvovien viranomaisten toiminnan tai raporttien perusteella ole nähtävissä merkkejä siitä, että olisi kiinteistöjä, joilla ei ole käytettävissään lietteenkuljetuspalveluja kiinteistönomistajan itsensä tai lainsäätäjän määrittelemien tarpeiden mukaan. Alueella toimivat puhdistuslaitokset eivät nekään ole raportoineet ongelmia järjestelmän suhteen.

Kunnan kilpailuttamassa kuljetusjärjestelmässä piilee merkittävä riski, nimittäin että palvelutaso, tyhjennysvälit ja -ajankohdat määritellään kuntien virkamiesten toimesta huomioon ottamatta jokaisen kiinteistönhaltijan erityistarpeet. Tämä merkitsee selkeää kuntalaisten/kiinteistönomistajien syrjivän kohtelun riskiä, joka on ristiriidassa heidän valinnanvapautensa ja oman jätteidenkäsittelyvastuunsa kanssa. Mitään todisteita ei ole siitä, että kunnallinen järjestelmä olisi kiinteistönomistajille taloudellisesti edullisempi tai että se toimisi paremmin.

Tehtyjen selvitysten perusteella lautakunta toteaa, että jätteenkuljetuspalveluja lietteenkuljetuksia varten tarjotaan kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin lautakunnan toiminta-alueella.

3. Jätelain 37 §: jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Kiinteistönomistajan järjestämä lietteenkuljetus tapahtuu kiinteistönomistajan tekemän arvion mukaan lietteen tyhjennyksen tarpeen ja ajankohdan perusteella lainsäädännön puitteissa. Käytännössä toiminta voidaan optimoida siten, että tyhjennykset tapahtuvat silloin, kun ne voidaan suorittaa tehokkaimmin (mahdollisimman suuri määrä jokaisessa tyhjennyksessä) ja toiminnallisesti parhaana ajankohtana (saavutettavuus, vuodenaika, kiinteistönomistajan läsnäolo, akuutit panostukset) ja niin, että yritys voi optimoida ajoreittinsä. Kunnallisesti kilpailutetussa kuljetuksessa vaarana on, että kuljetukset ja tyhjennykset järjestetään tiukkojen aikataulujen mukaan ilman joustavuutta tai mahdollisuuksia joustaviin ratkaisuihin, esim. toimistotyöajan ulkopuolella. Usean keskinäisessä kilpailussa palvelujaan tarjoavan yrityksen saatavuus merkitsee myös, että yritykset joutuvat kehittämään palvelujaan selvitäkseen kilpailussa. Tämä edistää merkittävästi toiminnan yleistä kehitystä. Lietteenkuljetusyritysten ja jätelautakunnan yhteisessä tapaamisessa 26.4.2016 yritykset ilmaisivat myös selkeän halukkuutensa toiminnan kehittämiseen edellyttäen, että ne tietävät voivansa panostaa toimintaan pidemmällä aikavälillä tarvitsematta elää epätietoisuudessa tulevista voimassa olevista ehdoista. Se tosiasia, että tänä päivänä seudulla toimii 19 yritystä, jotka tarjoavat palvelujaan, merkitsee myös että kapasiteettia on riittävästi käytettäväksi akuuteissa tilanteissa ja toimistotyöajan ulkopuolella sekä ääritapauksissa (esim. tulvat, jotka ovat tavallisia alavilla mailla). Tämä tarkoittaa myös, että yritykset voidakseen kilpailla panostavat toiminnan kehittämiseen kokonaisuuden ja yleisen toiminnan hyödyksi. Kunnan kilpailuttamassa järjestelmässä piilee vaara, että kilpailutuksessa mukana olevat yritykset pyrkivät kilpailemaan mahdollisimman alhaisin hinnoin, eikä niillä sen takia ole resursseja tai halukkuutta panostaa kehitykseen. Sen jälkeen seudun tilanne on lukittu koko hankintakauden ajaksi eikä kehitystä voi tapahtua muissa kuin kilpailutuksen voittaneissa yrityksissä. Myös kilpailutuksen voittaneissa yrityksissä toiminta on lukittu hankintakauden ajaksi hankintaprosessissa määrättyihin ehtoihin. Kunnallisessa kilpailutuksessa on tämän vuoksi suuria riskejä, ettei pystytä ennakoimaan tulevia kehitystarpeita tarpeeksi hyvin ja sekä jätehuollon yleinen toiminta

ja sen kehittäminen kärsivät. Kunnan kilpailuttamassa järjestelmässä myös kaikki lisäkapasiteetti eliminoituu markkinoilta, mikä tarkoittaa sitä, että toimistotyöajan ulkopuolinen valmius ja ennen kaikkea ääritapauksissa, kuten tulvien sattuessa, tilanne saattaa muodostua erittäin hankalaksi ja aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle ja ympäristölle.

TAMK:in tekemässä selvityksessä ja ottaen huomioon etteivät ympäristöviranomaiset eivätkä valvontaviranomaiset ole painottaneet, että nykyinen kiinteistökohtainen lietteenkuljetusjärjestelmä merkitsisi minkäänlaista riskiä aiheuttaen vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, on tänä päivänä todettava, että nykyinen järjestelmä tarjoaa enemmän turvallisuutta sekä asukkaille että ympäristölle kuin kunnan kilpailuttama järjestelmä, jossa aikataulutetun toiminnan ulkopuolinen varakapasiteetti todennäköisesti on minimoitu ja riittämätön. Kunnan kilpailuttama järjestelmä edellyttäisi erillistä rakennettua kunnallista kriisinhallintavarallaoloa, jota ei voi pitää tarkoituksenmukaisena.

Lautakunta toteaa siksi, että kiinteistöittainen lietteenkuljetus parhaiten edistää jätehuollon yleistä toimivuutta, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

4. Jätelain 37 §: päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Myönteiset vaikutukset tulee arvioida kokonaisuutena erityisesti a) kotitalouksien, b) yritysten, c) viranomaisten osalta.

a) Edellä olevan perustella käy selvästi ilmi, että kotitaloudet/kiinteistönomistajat ovat ne, joille toiminta on tärkeintä. Kiinteistönomistaja vastaa siitä, että jätteistä huolehditaan ja on myös se, joka maksaa tästä. Kiinteistönomistajan oikeus valita lietteenkuljetusyritys on oltava etusijalla. TAMK:in selvityksestä käy ilmi, että asiakastyytyväisyys nykyiseen toimintaan on korkea. Kotitalouksille/kiinteistönomistajalle on erittäin tärkeää, että lietteenkuljetus saadaan järjestettyä silloin kun sitä tarvitaan, sekä säännöllisenä palveluna sinä ajankohtana, joka sopii parhaiten kiinteistönomistajalle ja on toiminnan kannalta tarkoituksenmukainen mitä tulee tyhjennysväliin, tyhjennysmäärään, vuodenaikaan, akuuteissa tilanteissa jne. Tämä minimoi ajokilometrien määrän ja "puolityhjen säiliöiden" tyhjennykset. TAMK:in raportissa ei ole mitään, mikä osoittaisi, että kiinteistönomistajat/kotitaloudet olisivat halukkaita vaihtamaan tai saamaan parempaa tai turvallisempaa palvelua kunnan kilpailuttamassa järjestelmässä. Tätä tukevat lausunnot kaikista seudun kunnista ja lietteenkuljetusyrityksiltä, jotka kaikki toteavat, että nykyinen järjestelmä toimii hyvin ja on suosimisen arvoinen tulevaisuudessa. Kuten aikaisemmin on mainittu, yksilön valinnanvapaus on tänä päivänä johtava periaate. Kunnallisen monopoli-holhousjärjestelmän käyttöönotto, joka pakottaa kiinteistönomistajan/kotitaloudet käyttämään palvelua, jota eivät ole valinneet, mutta josta niiden on maksettava, ei ole yhteiskunnan tämänpäiväisten arvojen mukainen eikä sovi yhteen jätelain hengen kanssa, joka määrittelee kiinteistöllä syntyvän jätteen tarkoituksenmukaisen ja laillisen käsittelyn vastuutahoksi kiinteistönomistajan. Huomioitavaa on myös, että eduskunta hyväksyessään jätelain ympäristövaliokunnan esityksestä otti mukaan kirjoituksen, jonka mukaan kiinteistökohtaisia jätteenkuljetussopimuksia koskevan järjestelmän tulee olla samanveroinen kunnan kilpailuttaman kuljetusjärjestelmän kanssa eikä kummallekaan saa myöntää kilpailuetuja. Kunnan kilpailuttamaan kuljetusjärjestelmään vaihtamisesta ei myöskään ole osoitettavissa selkeää taloudellista hyötyä Vaasan seudulla. TAMK:in selvityksessä ei myöskään ole nähtävissä selvää tyytymättömyyttä nykyisen toiminnan kustannustasoon. Ottaen huomioon markkinoilla vallitsevan kilpailun asiakas/kiinteistönomistaja voi itse

vaikuttaa kustannuksiin tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunnan toiminta-alueella asuville kotitalouksille/kiinteistönomistajille nykyinen kiinteistöittäin järjestetty kuljetus tarjoaa selvästi osoitettuja etuja verrattuna kunnan kilpailuttamaan järjestelmään.

- b) Ne 19 yritystä, joilla tänä päivänä on ELY-keskuksen lietteenkuljetuslupa, suorittavat tehtävän lain ja asetuksen mukaisesti ja yhteistyössä sekä kiinteistönomistajien ja lietettä käsittelevien puhdistuslaitosten kanssa. Kuten esim. Vöyrin kunnan lausunnosta ilmenee, yhteistyö on sujuvaa ja se on sopeutettu sekä kotitalouksien ja puhdistuslaitosten aikatauluihin ja toimintaan. TAMK:in selvityksessä yritykset olivat tyytyväisiä nykyiseen järjestelmään. Sekä kuljetusyrityksiltä että kunnista asian käsittelyä varten tulleista lausunnoista ilmenee myös, että nykyinen järjestelmä edistää seudun yritystoimintaa ja työllisyyttä. Kuljetusyritysten ja jätelautakunnan yhteisessä tapaamisessa kävi myös selvästi ilmi, että yritykset, jos päätöksenä on toiminnan jatkaminen nykyisen mallin mukaan (kiinteistökohtaisesti järjestetty lietteenkuljetus), ovat sekä halukkaita että kiinnostuneita kehittämään toimintaa nykyaikaisella kuljetuskapasiteetilla, tekemään yhteistyötä viranomaisten kanssa ja raportoimaan sovittujen suuntaviivojen mukaisesti lainsäädännön sallimissa puitteissa. Tämä edellyttää kuitenkin päätöstä, jonka seurauksena heidän on mahdollista suunnitella pitkällä aikavälillä ja saada kuljetuskapasiteettiin tehdyistä investoinneista tuottoa. Kunnan lietteenkuljetuksia koskevassa kilpailutuksessa on suurena riskinä, että elinkeinon yritysten ja työntekijöiden määrä voimakkaasti pienenee seudulla. Saaduista lausunnoista ilmenee myös, että ilmeisenä vaarana on seudullisen yritystoiminnan näivettyminen ja työpaikkojen häviäminen alueelta. Nykyisen kiinteistöittaisen lietteenkuljetuksen vaikutukset seudun yrityksiin ovat näin ollen selkeästi osoitettavissa verrattuna kunnan kilpailuttamaan järjestelmään.

- c) Viranomaisia varten on eri toiminnot eriteltävä: ympäristöviranomaisten valvontavastuu, ELY-keskuksen luvan myöntämisvastuu ja lopuksi jätelautakunnan järjestäjävastuu.

Ympäristöviranomaisen valvontavastuu on olemassa riippumatta kuljetusjärjestelmästä. Nykytilanteessa voidaan todeta, ettei ympäristöviranomaisen taholta ole tullut minkäänlaisia valituksia nykyisessä kiinteistöittaisessa kuljetusjärjestelmässä olevista puutteista, jotka perustelisivat vaihtoa kunnalliseen kilpailutukseen. TAMK:in selvityksessäkään ei mainittu epäkohtia, jotka indikoisivat syitä, joiden vuoksi ympäristöministeriö puuttuisi asiaan ja vaatisi muutosta. Raporttiin sisältyvät spekuloinnit mahdollisesti rekisteröimättömistä lietemääristä ovat pelkkiä spekulatioita ja vaativat oikeastaan ympäristöviranomaisten oman valvontatoiminnan tiukentamista, jotta he saisivat paremman käsityksen todellisesta tilanteesta. Tämä pätee täysin riippumatta kuljetusjärjestelmästä. Ympäristöviranomaiselle kuljetusjärjestelmän valinnalla ei näin ollen todennäköisesti ole minkäänlaista merkitystä.

ELY-keskuksen luvan myöntäminen perustuu siihen, että kuljetusyritykset täyttävät asetetut laatuvaatimukset. Tänä päivänä ELY-keskus on myöntänyt lietteenkuljetuslupia 19 yritykselle. Kuljetusyritysten ja jätelautakunnan kesken käydyssä keskustelussa huhtikuussa 2016 oltiin täysin yksimielisiä siitä, että pitää olla vaatimuksia, jotka kuljetusyritysten on täytettävä ja että siihen myös tulee sisältyä raportointivelvollisuus jätelautakunnalle. Oltiin myös yhtä mieltä siitä, että yrityksiltä, jotka eivät osoita täyttävänsä lupaehtoja, tulisi lupa ottaa pois. On siis tärkeätä, että ELY-keskus tarkoituksenmukaisella tavalla valvoo sen vastuualueeseen kuuluvaa toimintaa. Mutta myös tämäkään asia ei ole riippuvainen kuljetusjärjestelmän valinnasta.

Jätelautakunnan järjestämisvastuu on monimuotoinen. Lautakunnan tehtävänä on kehittää järjestelmä, joka täyttää lain vaatimukset, toimii tarkoituksenmukaisesti ja on alueen asukkaiden, kuntien ja yhteistyökumppaneiden, kuten kuljetusyritysten, jätehuoltolaitosten ja yhteistyöviranomaisten hyväksymä. Mitä tulee lietteenkuljetuksiin, toimintaa on kehitettävä nykyisestä riippumatta siitä, mikä järjestelmä valitaan. TAMK:in selvityksestä ilmenee selkeästi, että on suuri määrä kotitalouksia (eivät liittyneitä kunnalliseen viemäriverkostoon), joiden osalta on epäselvää, tuottavatko ne jätelaissa tarkoitettua lietettä ja pitäisikö niistä huolehtia ja tapahtuuko niiden lietteen käsittely siinä tapauksessa lainsäädännön edellyttämässä puitteissa. Riippumatta lietteenkuljetusjärjestelmän valinnasta on lautakunnan toimesta tehtävä perusteellinen kartoitus näiden kiinteistöjen tilanteesta. Tämän selvittämiseksi on tehtävä laajaa yhteistyötä lautakunnan, viranomaisten, Stormossenin jätehuoltoyhtiön, kuntien ja lietteenkuljetuksia hoitavien kuljetusyritysten välillä. Tässä yhteistyössä tulee selvittää mitkä kiinteistöt eivät ole liittyneet kunnalliseen viemäriverkostoon, mutta kuitenkin täyttävät lain vaatimukset lietteen käsittelystä ja mitkä oikeasti ovat järjestelmän ulkopuolella. Esimerkkinä voidaan todeta, että maatalouskiinteistöillä on oikeus levittää omaa ja lähinaapureiden lietettä pelloille, mutta tämä vaatii ilmoituksen jätelautakunnalle. Vaikka on selvää, että on olemassa suuri määrä maatalouskiinteistöjä lautakunnan toiminta-alueella, jotka lain mukaan ovat oikeutettuja tekemään niin, ei ole jätetty yhtäkään ilmoitusta tästä lautakunnalle. Tämä osoittaa suurta informaation tarvetta kiinteistönomistajille voimassa olevista säännöistä. Vastuu tästä informaatiosta on lautakunnalla ja sen virkamiehillä. Vastaavasti on myös tietoa siitä, että useiden kiinteistöjen lietekaivojen tyhjennys on tehty yhteisesti, mutta laskutus on koskenut vain yhtä osoitetta. Tyhjennyksen ilmoittaneiden kiinteistöjen määrä on siis liian pieni verrattuna todellisuuteen. Jotta saataisiin selvyys oikeasta kiinteistömäärästä laillisine tyhjennyksineen, vaaditaan jatkoselvityksiä. Myös lietekaivoja tyhjentävien yritysten ilmoitukset ovat olleet puutteellisia. Osa puutteista on johtunut yritysten luottamuksen puutteesta siihen, että tiedot käytetään oikeaan tarkoitukseen. Huhtikuun yhteisessä keskustelussa sovittiin kuitenkin yhtenäisestä raportointijärjestelmästä jätelautakunnalle, ja siihen läsnä olevat yritykset sitoutuivat. Tämän myötä saadaan selkeämpi kuva todellisuudesta. Tämä osoittaa myös, että yritykset sitoutuvat yhteistyöhön ja systemaattiseen raportointiin jätelautakunnalle viranomaisena. Tämä edellyttää, että vuoropuheluna rakennetaan luottamussuhde lautakunnan, sen virkamiesten ja lietekuljetusyritysten välille. Tämä on selkeästi parempi vaihtoehto kuin että lautakunta itse joutuisi huolehtimaan rekisteröinneistä ja raportoinneista kunnan kilpailuttamassa järjestelmässä.

Nykyisessä kiinteistöittäisessä lietteenkuljetusjärjestelmässä kiinteistönomistaja vastaa kustannuksista suhteessa lietteenkuljetusyritykseen yksityisoikeudellisessa suhteessa, joka perustuu luottamukseen ja kiinteistönomistajan itsensä valitsemaan palvelun laatuun. Kunnan kilpailuttamassa järjestelmässä kunta/jätelautakunta ottaa itselleen vastuun lietteenkuljetuspalvelusta kiinteistönomistajan pään yli, mutta edellyttää että kiinteistönomistaja vastaa kustannuksista. Maksuhäiriötilanteissa kunta/jätelautakunta on kuitenkin toissijaisesti velvollinen vastaamaan kustannuksista, joista kiinteistönomistaja ei pysty vastaamaan/ei halua vastata suhteessa lietteenkuljetusyritykseen. Kunta/jätelautakunta vastaa myös kilpailuttajana lietteenkuljetuspalvelujen laadusta kiinteistönomistajalle, jolla ei ole mahdollisuutta itse valita palvelun tuottajaa ja palvelun laatua. Tämä asettaa kunnan/jätelautakunnan luottoriskitilanteeseen, joka ei ole tarkoituksenmukainen sekä palvelun laadun takaajan asemaan, joka ei ole tarkoituksenmukainen ja saattaa aiheuttaa paljon työtä, tyytymättömyyttä ja turhaa byrokratiaa. Järjestelmä, joka perustuu päätökseen, joka tehdään asukkaiden päiden yli, on vaikeasti hyväksyttävissä heidän keskuudessaan eikä myöskään omiaan edistämään jätelain tavoitteita. Lautakunnan tätä päätöstä varten

saamien lausuntojen mukaan voidaan myös todeta, että niissä varsin harvalukuisissa maamme kunnissa, joissa on otettu käyttöön kunnan kilpailuttama lietteenkuljetus, järjestelmä ei ole ollut ongelmaton eikä se ole ollut ratkaisu aikaisempiin haasteisiin. Jätelautakunnalle voidaan siis todeta, että nykyinen järjestelmä kiinteistökohtaisine lietteenkuljetussopimuksineen on tarkoituksenmukaisempi ja se täyttää lain vaatimukset. Se on myös järjestelmä, joka on hyvin hyväksytty asukkaiden, seudun kuntien ja lietteenkuljetusyritysten keskuudessa. Näistä osapuolista mikään ei ole ilmaissut halukkuutta vaihtaa kunnan kilpailuttamaan lietteenkuljetukseen.

Samalla voidaan todeta, että on tehtävä laajaa työtä, jotta saadaan selvyys siitä, miten TAMK:in selvityksessä tähän saakka tarkastettuihin rekistereihin sisällyttämättömät kiinteistöt ovat järjestäneet lietteen käsittelynsä tänään. Lisäksi on suunnattava alueen asukkaille laajaa tiedotustoimintaa, jotta he selkeästi tietävät mitkä heidän velvollisuutensa ovat jätelain mukaan ja mitä toimenpiteitä heiltä odotetaan niiden täyttämiseksi.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kotitalouksien, yritysten ja viranomaistoiminnan osalta tänä päivänä on vahvat argumentit sen puolesta, että kiinteistökohtaiset lietteenkuljetussopimukset ovat sekä tarkoituksenmukaisempia, vaikuttavat myönteisesti että täyttävät hyvin jätelain vaatimukset toiminnan järjestämisestä turvallisella ja kustannustehokkaalla tavalla.

Ottaen huomioon edellä mainitut asiat lautakunta toteaa, että kiinteistökohtaiset lietteenkuljetussopimukset Vaasan seudun jätelautakunnan alueella täyttävät jätelain 35 § ja 37 § mukaiset vaatimukset, minkä vuoksi nykyisen lietteenkuljetusjärjestelmän jatkamiselle seudulla löytyy hyvät perusteet.

Suoritetussa äänestyksessä Lutherin esitys voitti esittelijän päätösesityksen äänin 9 – (Luther, Perälä, Kronqvist, Taijala, Grönblom, Skinnars, Bergman, Kleemola, Wahlström) 1(Mäenpää).

Uusi päätösesitys hyväksyttiin.

Camilla Enell-Öst ilmoitti eriävän mielipiteensä päätökseen.

Vaasan seudun jätelautakunta 30.8.2016

LIITE Valitus 00945/16/2299, luettavissa extranetissä

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Vaasan hallinto-oikeus pyytää Vaasan seudun jätelautakunnan lausuntoa Gustav Backmanin jättämän, Vaasan seudun jätelautakunnan kokouksessaan 7.6.2016 tekemää jätelietekuljetuspäätöstä koskevan, valituksen (00945/16/2299) johdosta. Vaasan seudun jätelautakunta päätti kokouksessaan 7.6.2016 äänin 9-1, että nykyinen kuljetusjärjestelmä, jossa kiinteistön haltijat järjestävät jätelietekuljetukset, jatkuu. Päätös koskee jätelietekuljetuksia Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin, Isonkyrön, Maalahden ja Korsnäsin kunnissa.

Vaatimukset: Vaasan seudun jätelautakunta vaatii, että Vaasan hallinto-oikeus ensisijaisesti jättää kyseisen kunnallisvalituksen tutkimatta. Vaasan hallinto-oikeuden tulee kaikilta muilta osin hylätä kyseinen kunnallisvalitus perusteettomana.

Perusteet: Gustav Backman vaatii, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa jätelautakunnan päätöksen ja että asia palautetaan jätelautakuntaan uuteen käsittelyyn. Perusteluna hän ilmoittaa, että päätös on lainvastainen ja ristiriidassa vallitsevan käytännön kanssa.

Backman nostaa esille, että Turun ammattikorkeakoulu on selvityksessään todennut, että lain vaatimukset eivät täyty ja että tämä on asia, jota jätelautakunta ei voi jättää huomioon ottamatta. Backman katsoo, ettei nykyinen järjestelmä täytä jätelain 37 § 1 momentin vaatimuksia, minkä johdosta jätelautakunnan tulee päättää, että jätelietekuljetukset muutetaan kunnan järjestämäksi jätelietekuljetukseksi. Backman huomauttaa, että Turun ammattikorkeakoulun selvitys on tehty hallintolain ja jätelain edellyttämässä laajuudessa. Backman tuo myös esille, että lisää puutteita on todettu selvityksen valmistumisen jälkeen.

Jätelautakunta nostaa päätöksessään esille, että lautakunnan toiminta-alueella on tänä päivänä 19 ELY-keskuksen hyväksymää kuljetusyritystä, jotka hoitavat lietteenkuljetuksia. Jokaisen kunnan alueella on vähintään kaksi yritystä, jotka tarjoavat palvelujaan asukkaille. Laajimmassa kunnassa eli Mustasaassa 8 yritystä tarjoaa palvelujaan. Turun ammattikorkeakoulun (TAMK) lautakunnan toimeksiannosta tekemästä selvityksestä ja seudun kuntien ja lietteenkuljetusyritysten lausunnoista käy ilmi, että palveluja tarjotaan ja että ne toimivat kattavasti, luotettavasti ja syrjimättömästi kohtuullisin ehdoin. Niistä käy myös ilmi, että hintatasossa on vaihtelua, mikä osoittaa todellisen kilpailun olemassaolon ja on tärkeää hintatason kohtuullisena pitämiseksi. Voidaan myös todeta, että asiakkaat ovat tyytyväisiä - erittäin tyytyväisiä. Tosiasiassa selvityksessä eikä myöskään ympäristöviranomaisten ja valvovien viranomaisten toiminnan tai raporttien perusteella ole nähtävissä merkkejä siitä, että olisi kiinteistöjä, joilla ei ole käytettävissään lietteenkuljetuspalveluja kiinteistönomistajan itsensä tai lainsäätäjän määrittelemien tarpeiden mukaan. Alueella toimivat puhdistuslaitokset eivät nekaan ole raportoineet ongelmia järjestelmän suhteen.

Kunnan kilpailuttamassa kuljetusjärjestelmässä piilee merkittävä riski, nimittäin että palvelutaso, tyhjennysvälit ja -ajankohdat määritellään kuntien virkamiesten toimesta huomioon ottamatta jokaisen kiinteistönhaltijan erityistarpeet. Tämä merkitsee selkeää kuntalaisten/kiinteistönomistajien syrjivän kohtelun riskiä, joka on ristiriidassa heidän valinnanvapautensa ja oman jätteidenkäsittelyvastuunsa kanssa. Mitään todisteita ei ole siitä, että kunnallinen järjestelmä olisi kiinteistönomistajille taloudellisesti edullisempi tai että se toimisi paremmin.

Backman nostaa myös esille, etteivät päätös ja päätöksen perustelut täytä hallintolain 31 § 1 momentin selvitysvelvollisuutta tai hallintolain 45 § vaatimusta päätöksen perusteleminen. Backmanin mukaan jätelautakunnan päätöstä on perusteltu, mutta perusteluissa on esitetty, että nykyinen järjestelmä sisältää puutteita, jotka on ratkaistava pidemmällä aikavälillä. Miten nämä puutteet aiotaan ratkaista, se ei käy ilmi, minkä vuoksi jätelautakunnan päätös on puutteellinen myös hallintolain 31 § selvittämisvelvollisuuden suhteen.

Jätelautakunta on perustellut päätöstään ja päätöksen perusteita.

Backman katsoo myös, että päätös on ristiriidassa vallitsevan käytännön kanssa, kun jätelautakunta on päätöksessään viitannut omistajakuntien lausuntoihin siitä, että nykyinen järjestelmä toimii hyvin ja että sen tulisi jatkua. Backman viittaa Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätökseen KHO:2016:19, antopäivä 18.2.2016, jossa kuntien kantaa ei yksinään voi ottaa huomioon riittävänä selvityksenä. Gustav Backman

viittaa myös Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiin 532/2016, 535/2016, 536/2016, 537/2016 ja 538/2016.

Jätelautakunta toteaa päätöksessään, että kuntien lausunnot pelkästään tukevat Turun ammattikorkeakoulun johtopäätöstä siitä, että palveluja tarjotaan kattavasti kaikissa kunnissa sekä jätelautakunnan ohjeiden ja jätelain mukaan sidosryhmien lausunnot asiasta tulee ottaa huomioon. Koska nämä lausunnot ovat yksimielisiä, niille on annettava suurta painoarvoa.

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Vaasan seudun jätelautakunta antaa edellä olevan esittelyn lausuntonaan kyseisen kunnallisvalituksen johdosta ja liittää oheen lautakunnan päätöksen 7.6.2016 § 20 perusteena olevat asiakirjat.

Päätös Keskustelun jälkeen esittelijä muutti päätösehdotuksensa ja päivitetty päätösehdotus hyväksyttiin. Jätelautakunta päätti lähettää tämän vastauksen hallinto-oikeudelle:

Vaasan hallinto-oikeus pyytää Vaasan seudun jätelautakunnan lausuntoa Gustav Backmanin jättämän, Vaasan seudun jätelautakunnan kokouksessaan 7.6.2016 tekemää jätelietekuljetuspäätöstä koskevan, valituksen (00945/16/2299) johdosta. Vaasan seudun jätelautakunta päätti kokouksessaan 7.6.2016 äänin 9-1, että nykyinen kuljetusjärjestelmä, jossa kiinteistön haltijat järjestävät jätelietekuljetukset, jatkuu. Päätös koskee jätelietekuljetuksia Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin, Isonkyrön, Maalahden ja Korsnäsin kunnissa.

Vaativukset: Vaasan seudun jätelautakunta vaatii, että Vaasan hallinto-oikeus ensisijaisesti jättää kyseisen kunnallisvalituksen tutkimatta. Kaikilta muilta osin Vaasan hallinto-oikeuden tulee hylätä kyseinen kunnallisvalitus perusteettomana.

Perusteet:

Gustav Backman vaatii, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa jätelautakunnan päätöksen ja että asia palautetaan jätelautakuntaan uuteen käsittelyyn. Perusteluna hän ilmoittaa, että päätös on lainvastainen ja ristiriidassa vallitsevan käytännön kanssa.

Backman väittää valituksessaan, että päätös on ristiriidassa sekä hallintolain 31 § ja 45 § että jätelain 37 § 1 momentin ja vallitsevan käytännön kanssa.

Seuraavassa vastine näihin kohtiin.

1. Hallintolaki 31 § määrää: Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Jätelautakunta on hallintolain mukaisesti tehnyt laajan selvityksen (Liite 4), joka tekee selväksi, miten lietteen kuljetukset toimivat kyseisissä kunnissa. Jätelautakunta on pyytänyt lausuntoja kaikista jätelautakunnan alueeseen kuuluvilta kunnilta saadakseen arvion koko toiminta-alueen tilanteesta kunnallisten vastuuviranomaisten arviointien perusteella (Liitteet 5-10).

Jätelautakunta on saanut lausunnot alan yrityksiltä ja etujärjestöltä (Liitteet 11-17). Jätelautakunta on selvitysten ja lausuntojen perusteella voinut varmistautua siitä, että alueen toimijoiden toimintaan kohdistuva viranomaisvalvonta toimii.

Jätelautakunta on yhteisessä tapaamisessa alan yritysten kanssa käynyt läpi hyvin toimivan toiminnan edellytyksiä (Liite 18).

Jätelautakunta on lautakunnan jäsenten omaavien verkostojen kautta myös voinut muodostaa itselleen käsityksen toiminnan toimivuudesta käyttäjien näkökulmasta. Kaikkien näiden selvitysten perusteella jätelautakunta on saanut hyvän kuvan nykyisen järjestelmän toimivuudesta ja päätöksen perustaksi tarvittavista faktoista. Selvityksen laajuus käy ilmi myös tämän vastineen liitteenä olevista 18 liitteestä. Hallintolain 31 § 2 momentti edellyttää, että asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Backman ei ole esittänyt väitettä tukevaa selvitystä puutteellista selvittämistä koskevan vaatimuksensa perusteista (liite 2). Tältä osin hänen vaatimuksensa tämän vuoksi on vahvistamaton väite ilman ankkurointia faktoihin tai pykäliin.

Tämän perusteella voidaan siis todeta, että jätelautakunta on riittävästi ja asianmukaisesti tehnyt hallintolain 31 §:ssä edellytetyn selvityksen. Valitusta on siten tältä osin pidettävä perusteettomana ja jätelautakunta vaatii, että se hylätään.

2. Hallintolaki 45 § määrää:

Päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovellettavat säännökset.

Jätelautakunta on päätöksessään laajasti ja perusteellisesti käsitellyt lietteen kuljetusten toimivuutta nykytilanteessa, pyydettyjä ja lautakunnalle jätettyjä selvityksiä ja lausuntoja (Liitteet 3-19) ja näiden perusteella perustellut päätöksensä perinpohjaisesti jätelain vaatimusten pohjalta (Liite 3).

Perusteluissa olosuhteita on analysoitu esim. siten, että lautakunta toteaa, että vähintään kaksi yritystä tarjoaa palvelujaan jokaisessa kunnassa. Lautakunta on analysoinut, miten liitteestä huolehditaan seudun puhdistuslaitoksissa kuten myös miten lietekuljetusyritykset tekevät selkoa toiminnastaan. Lautakunta on myös selvittänyt lietteenkuljetuspalvelujen käyttäjille aiheutuvia kustannuksia toiminnasta. Lautakunta on myös analysoinut toiminnan merkitystä seudun yrityksille. Perusteena olleet olosuhteet ja selvitykset (Liitteet 4-19) on selostettu jätelautakunnan päätöstekstissä 7.6.2016, minkä vuoksi niitä ei toisteta tässä, vaan viitataan päätökseen (Liite 3). Jätelautakunnan päätöksessä 7.6.2016 tehdään myös selkoa noudatetuista määräyksistä. Nämä määräykset ovat tietysti jätelain 35 § ja 37 §.

Ottaen huomioon edellä mainittu ja viitaten päätöksen alkuperäiseen tekstiin, jätelautakunta toteaa, että valitus on perusteeton, aiheeton sekä vaatii, että se hylätään.

3. Ottaen huomioon jätelaki ja se seikka, onko jätelautakunnan päätös ristiriidassa lain kanssa, Backman viittaa ainoastaan jätelain 37 § 1 momenttiin. Backman katsoo, ettei nykyinen järjestelmä täytä jätelain 37 § 1 momentin vaatimuksia, minkä johdosta jätelautakunnan tulee päättää, että jätelietekuljetukset muutetaan kunnan järjestämäksi jätelietekuljetukseksi. Backman huomauttaa, että Turun ammattikorkeakoulun selvitys on tehty hallintolain ja jätelain edellyttämässä laajuudessa. Jätelautakunta lähtee tämän vuoksi siitä, että hallinto-oikeus asian

käsittelyssä tältä osin noudattaa valittajan suorittamaa rajausta jätelain 37 § 1 momenttiin.

Jätelain 37 § 1 momentti määrää: Kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus), jos näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 § 2 momentissa säädetyt edellytykset.

Jätelain 35 § 2 momentti määrää: Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Jätelautakunta nostaa päätöksessään esille, että lautakunnan toiminta-alueella on tänä päivänä 19 ELY-keskuksen hyväksymää kuljetusyritystä, jotka hoitavat lietteenkuljetuksia (Liite 3 ja 17). Jokaisen kunnan alueella on vähintään kaksi yritystä, jotka tarjoavat palvelujaan asukkaille. Laajimmassa kunnassa eli Mustasaassa 8 yritystä tarjoaa palvelujaan. Turun ammattikorkeakoulun (TAMK) lautakunnan toimeksiannosta tekemästä selvityksestä (Liite 4) ja seudun kuntien (Liitteet 5-10), lietteenkuljetusyritysten ja niiden etujärjestöjen (liitteet 11-17) lausunnoista käy ilmi, että palveluja tarjotaan ja että ne toimivat kattavasti, luotettavasti ja syrjimättömästi kohtuullisin ehdoin. Niistä käy myös ilmi, että hintatasossa on vaihtelua, mikä osoittaa todellisen kilpailun olemassaolon ja on tärkeää hintatason kohtuullisena pitämiseksi. Voidaan myös todeta, että asiakkaat ovat tyytyväisiä - erittäin tyytyväisiä. Tosiasiassa selvityksessä eikä myöskään ympäristöviranomaisten ja valvovien viranomaisten toiminnan tai raporttien perusteella ole nähtävissä merkkejä siitä, että olisi kiinteistöjä, joilla ei ole käytettävissään lietteenkuljetuspalveluja kiinteistönomistajan itsensä tai lainsäätäjän määrittelemien tarpeiden mukaan. Alueella toimivat puhdistuslaitoksetkaan eivät ole raportoineet, ettei kysymyksessä olevissa kunnissa olisi tarjolla palveluja kattavasti, luotettavasti ja syrjimättömästi kohtuullisin ehdoin.

Kunnan kilpailuttamassa kuljetusjärjestelmässä piilee merkittävä riski, nimittäin että palvelutaso, tyhjennysvälit ja -ajankohdat määritellään kuntien virkamiesten toimesta huomioon ottamatta jokaisen kiinteistönhaltijan erityistarpeet. Tämä merkitsee selkeää kuntalaisten/kiinteistönomistajien syrjivän kohtelun riskiä, joka on ristiriidassa heidän valinnanvapautensa ja oman jätteidenkäsittelyvastuunsa kanssa. Mitään todisteita ei ole siitä, että kunnallinen järjestelmä olisi kiinteistönomistajille taloudellisesti edullisempi tai että se toimisi paremmin. Backman väittää valituksessaan, että lautakunta on todennut, että nykyisessä kiinteistöittäin järjestetyssä lietteen jätekuljetuksessa olisi puutteita. Lautakunnan toteamat puutteet liittyvät lähinnä siihen, että lautakunta edelleen on toiminnan käynnistysvaiheessa ja sen vuoksi se ei omalta osaltaan ole ehtinyt eivätkä resurssit ole riittäneet kattavan seudun kuntia ja niiden lietteenkuljetustarpeita sisältävän rekisterin rakentamiseen. Puutteet ovat täten ensisijaisesti lautakunnan tasolla sekä lautakunnan omaa toimintaa varten tarvittavassa resursoinnissa. Seurantaa ja valvontaa varten tarvittavien rekistereiden laadintaa koskeva kuntien, jätteenkuljetusyhtiöiden ja Ab Stormossen Oy:n kanssa yhteistuumin tehtävä työ on meneillään. Puutteet eivät liity jätelain 37 § 1 momenttiin, kuten Backman väittää ja mikä on juridinen peruste hänen valitukselleen. Lautakunnan käytettävissä olevista rajallisista resursseista huolimatta lautakunnan on syytä päättää jätteenkuljetuksista jätelain mukaan, jotta jätteiden huolehtimisvastuussa olevat kiinteistönomistajat ja kuljetuksia hoitavat jätteenkuljetusyhtiöt tietävät mitkä säännöt pätevät ja miten

toimintaa voidaan kehittää. Päätös on myös tärkeä, jotta lautakunta voisi kohdentaa rajalliset resurssinsa mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla.

Jätelautakunta toteaa siksi, että jo päätöksessä 7.6.2016 on selvitetty, että kiinteistöittäin järjestetty lietteenkuljetus täyttää jätelain 37 § 1 momentin ja 35 § 2 momentin, että jätteenkuljetuspalveluja on tarjolla kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin seudun lietteenkuljetuksiin. Valituksessaan valittaja ei ole millään tavalla osoittanut, että järjestelmässä olisi puutteita tai millä tavalla jätelain 37 § 1 momentti ei täyty. Jätelautakunta toteaa siksi, että valitus on perusteeton, aiheeton ja vaatii, että se hylätään tältä osin.

4. Backman katsoo myös, että päätös on ristiriidassa vallitsevan käytännön kanssa, kun jätelautakunta on päätöksessään viitannut omistajakuntien lausuntoihin siitä, että nykyinen järjestelmä toimii hyvin ja että sen tulisi jatkua. Backman viittaa Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätökseen KHO:2016:19, antopäivä 18.2.2016, jossa kuntien kantaa ei yksinään voi ottaa huomioon riittävänä selvityksenä. Gustav Backman viittaa myös Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiin 532/2016, 535/2016, 536/2016, 537/2016 ja 538/2016.

Jätelautakunta toteaa, että jää epäselväksi mitä Backman tarkoittaa käsitteellä vallitseva käytäntö. Jos Backman tarkoittaa, mikä järjestelmä on suuremmassa käytössä Suomen lietteenkuljetuksissa, kiinteistöittäinen kuljetus tai kunnallinen hankinta, valituksesta tulisi käydä ilmi mitä tarkoitetaan ja mihin tilastoihin valittaja viittaa hallintolain 31 § 2 momentin mukaan. Vaikka tänä päivänä ei ole täysin luotettavia tilastoja olemassa siitä, kuinka suuri osa lietteenkäsittelystä hoidetaan kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen kautta ja kuinka suuri osa kunnan hankkimana toimintana, kohtuun nimissä voitaneen todeta, että molemmat järjestelmät ovat tasapuolisesti käytössä ja molemmat ovat jätelain mukaisia. Mahdollisesti saattaa jopa olla niin, että kiinteistöittäisiä kuljetuksia on voittopuolisesti (Liite 12).

Lautakunnan päätöksenteolle tällaisella käytäntöön viittauksella ei voi olla suurempaa merkitystä, koska päätöksen tulee perustua voimassa olevaan lainsäädäntöön ja luotettaviin selvityksiin. Se, että lautakunta myös päätöksensä pohjamateriaalin osaksi pyysi kuntien kannanottoja, perustuu lautakunnan johtosääntöön ja hyvän hallinnon periaatteisiin. Ne edellyttävät, että asiaan liittyviä sidosryhmiä kuullaan ennen päätöksentekoa.

Kuntien lausunnot ovat myös tärkeitä osana lautakunnan tarvitsemia selvityksiä, jotta se saisi selkeämmän kuvan nykyisen kuljetusjärjestelmän toimivuudesta ja sen yhtäpitävyydestä jätelain 37 §:n kanssa. Jätelautakunta toteaa päätöksessään (Liite 3), että kuntien lausunnot (Liitteet 5-19) pelkästään tukevat Turun ammattikorkeakoulun johtopäätöstä (Liite 4) siitä, että palveluja tarjotaan kattavasti kaikissa kunnissa sekä jätelautakunnan ohjeiden mukaisesti. Jätelain mukaan sidosryhmien lausunnot asiassa on otettava huomioon. Koska nämä lausunnot ovat yksimielisiä, niille on annettava suurta painoarvoa.

Jätelautakunta lähtee sen vuoksi siitä, että hallinto-oikeus myös tältä osin toteaa, että valitus on perusteeton ja hylkää sen.

Yhteenvetona lautakunta toteaa, että valittaja esittää kaikilta kohdin virheellistä tietoa lautakunnan asiaa koskevasta käsittelystä, tehdyistä selvityksistä ja päätöksenteosta. Valittaja ei myöskään ole hallintolain 31 § 2 momentin mukaisesti esittänyt selvitystä vaatimustensa perusteista. Valitus on täten perusteeton ja se on hylättävä.

Liitteet:

Liite 1: Lausuntopyyntö, Vaasan hallinto-oikeus

- Liite 2: Valitus, Gustav Backman
- Liite 3: Lautakunnan päätös 7.6.2016
- Liite 4: Turun Ammattikorkeakoulun selvitys
- Liite 5: Lausunto, Vaasan kaupunki
- Liite 6: Lausunto, Isonkyrön kunta
- Liite 7: Lausunto Mustasaaren kunta
- Liite 8: Lausunto Korsnäsön kunta
- Liite 9: Lausunto, Maalahden kunta
- Liite 10: Lausunto, Vöyrin kunta
- Liite 11: Lausunto, Ab Stormossen Oy
- Liite 12: Lausunto, SKAL ry
- Liite 13: Lausunto, Rannikkopohjanmaan yrittäjät
- Liite 14: Lausunto, YTP; Ympäristöteollisuus ja Palvelut
- Liite 15: Lausunto, AKT ry
- Liite 16: Lausunto, SUEZ Oy
- Liite 17: Lausunto, Lietekuljetusyrietykset (Pohjanmaan ELY:n hyväksymät)
- Liite 18: Muistio 26.4.2016, jätelautakunnan ja kuljetusyrittäjien tapaaminen.
- Liite 19: Mielipide, Jarmo Karhu, Isokyrö

Vaasan seudun jätelautakunta 21.4.2020

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi
Teknisen toimen lakimies Sebastian Rönnlund, puh. 06 325 4013, sebastian.ronnlund(at)vaasa.fi

Oheismateriaali (ainoastaan Extranetissä, sisältää henkilötietoja)

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 27.3.2020 No 20/0098/2 Dno 00945/16/2299

Vaasan hallinto-oikeus on oheismateriaalina olevalla päätöksellään 27.3.2020 No 20/0098/2 Dno 00945/16/2299 kumonnut Vaasan seudun jätelautakunnan päätöksen 7.6.2016 § 20 jätelain 37 § mukaisen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen soveltamisesta jäsenkuntien lietejätteeseen ja palauttanut asian Vaasan seudun jätelautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi sillä perusteella, ettei Turun ammattikorkeakoulun selvityksen perusteella ole ollut mahdollista katsoa, että jätelain 37 §:n 1 momentin edellytykset kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle täyttyvät. Vaasan seudun jätelautakunnalla ei päätöksentekohetkellä 7.6.2016 ole ollut käytettävissään muutakaan selvitystä, joka olisi mahdollistanut sellaisen päätelmän.

Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Määräaika valitusluvan hakemiseen päättyy 4.5.2020. Valitusluvan myöntämisen perusteet (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §) ilmenevät päätöksen muutoksenhakuohjeesta. Runsas korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytäntö ei kuitenkaan puolla valitusluvan hakemista asiassa. Tuleva uusi jätelaki saattaa johtaa muutoksiin kuljetusjärjestelmää koskevaan oikeustilaan.

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Vaasan seudun jätelautakunta päättää tyytyä Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen 27.3.2020 No 20/0098/2 Dno 00945/16/2299 ja olla hakematta siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti Michael Lutherin esittämällä ja lautakunnan kannattamalla lisäyksellä, että lietekuljetuksiin liittymättömien kiinteistöjen määrä tulee selvittää ensi kokousta varten.

Vaasan seudun jätelautakunta 13.10.2020

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Liitteet Lietteenkuljetusselvitys, Turun ammattikorkeakoulu, 2015
Tiedotekirje, liete, 2018
Kehotuskirje, lietekiinteistöt, 2020
Kevään 2020 lietekirjeen ja tehtyjen toimenpiteiden yhteenveto
Lietetaksa 1.4.2020 alkaen

Vaasan seudun jätelautakunnan päätös 7.6.2016 § 20 kiinteistöittäisen lietteenkuljetuksen järjestämisestä jätelautakunnan toiminta-alueella kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena kumottiin Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä 27.3.2020 Nro 20/0098/2 Dnro 00945/16/2299. Lisäksi hallinto-oikeus palautti asian takaisin uuteen käsittelyyn. Päätöksen perusteluissa hallinto-oikeus totesi, ettei selvityksen (Lietteenkuljetusselvitys, Turun ammattikorkeakoulu, 2015, LIITE) perusteella voida katsoa, että jätelain 37. §:n mukaiset edellytykset kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle täyttyisivät.

Jätelautakunta päätti 21.4.2020 § 12 tyytyä hallinto-oikeuden päätökseen ja olla hakematta siihen muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Lisäksi lautakunta mainitsi, että lietteenkuljetuksiin liittymättömien kiinteistöjen määrä voitaisiin selvittää seuraavaan kokoukseen.

Jätelain 35. §:n 1. momentin mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että 32. §:n 1. momentissa tarkoitetun jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottoaikasta 36. tai 37. §:n mukaisesti (kiinteistöittäinen jätteenkuljetus). Jätelain 32. §:n 1. momentin 1. kohdan mukaan kunnan on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten jätteiden jätehuolto: vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, mukaan lukien sako- ja umpikaivoliete.

Jätelain 36. §:n mukaan kunnan on järjestettävä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, jollei jätelain 37. tai 41. §:stä muuta johdu (kunnan järjestämä jätteenkuljetus).

Jätelain 37. §:n 1. momentin ja 35. §:n 2. momentissa olevan sitä koskevan viittauksen mukaan kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus) seuraavin ehdoin:

- Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.
- Jätteenkuljetuksen on edistettävä jätehuollon yleistä toimivuutta ja tuettava jätehuollon alueellista kehittämistä, eikä se saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.
- Päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Työ lietteenkuljetusrekisterin parissa on jatkunut myös vuoden 2016 jälkeen. Jätehuoltoviranomainen on pyytänyt kunnilta tiedot uusista liittymisistä viemäriverkkoon suunnilleen kerran vuodessa. Jätelautakunnan lietteenkuljetusrekisteriä kunnalliseen viemäriverkkoon liitetystä kiinteistöistä on päivitetty säännöllisesti. Lietteenkuljetusyritysten on jätelautakunnan päätöksen mukaisesti ilmoitettava jätehuoltoviranomaiselle tiedot lietteen tyhjennyksistä kolme kertaa vuodessa. Kaikille toimijoille on lähetetty Excel-muotoinen raportointimalli. Vuoden viimeiseen raporttiin tulee liittää yhteenvedo vuoden yhteenlasketuista jätemääristä. Lisäksi on kerrottava, mille vastaanottopaikalle liete on vuoden aikana toimitettu. Raportit kirjataan lietteenkuljetusrekisteriin.

Vuoden 2018 aikana jätehuoltoviranomainen lähetti tiedotekirjeen kaikille niille asuinkiinteistöjen haltijoille, joiden kiinteistöt sijaitsivat kunnallisten viemäriverkkojen ulkopuolella. Yhteensä lähetettiin 9 300 kirjettä (Tiedotekirje, liete, 2018, LIITE). Kirjeessä kerrottiin muun muassa, mitkä yritykset hoitavat lietteenkuljetuksia ja että lietekaivot tulee tyhjentää vähintään kerran vuodessa.

Keväällä 2020 lähetettiin kehotuskirje (Kehotuskirje, lietekiinteistöt, 2020, LIITE) niiden kiinteistöjen haltijoille, joiden osalta jätelautakunnalla ei ollut tietoja lietteen tyhjennyksistä. 95,1 prosenttia kehotuskirjeen saaneista kiinteistöistä sai myös tiedotekirjeen vuonna 2018. Kevään postituksen yhteenvedo on liitteenä (Kevään 2020 lietekiirjeen ja tehtyjen toimenpiteiden yhteenvedo, LIITE). Tietoja lietteen tyhjennyksistä korjattiin jälkikäteen. Korjattu tulos osoittaa, että liete tyhjennettiin vuoden 2019 aikana vain 58,2 prosentilta niistä toiminta-alueen kiinteistöistä, jotka eivät kuulu kunnalliseen viemäriverkkoon. Vastauksista kävi ilmi myös se, että 65 taloutta oli käyttänyt sellaista yritystä/toimijaa, jolla ei ollut lupaa kuljettaa lietettä. Näistä kiinteistöistä 64:lle lähetettiin tiedotekirje vuonna 2018. Kaikkiaan nimettiin 13 luvaton yritystä. Lietteen toimituspaikka on näissä tapauksissa epäselvä. Mainituista toimijoista on raportoitu ELY-keskukselle.

Kevään kehotuskirjeeseen asiakkailta saatujen vastausten perusteella voidaan todeta 7 yrityksen toimittaneen riittävät lietteenkuljetusraportit eli raportit, joista puuttui korkeintaan 10 asiakasta. Yksi yritys ei ilmoittanut mitään lietteenkuljetustietoja vuodelta 2019, vaikka yritys on liitetty ELY-keskuksen jäterekisteriin ja sillä on lupa kuljettaa lietettä. Tästä raportoitiin ELY-keskukselle 26.6.2020. Kaksi yritystä ei toistuvista kirjallisista kehotuksista huolimatta ole ilmoittanut, minne liete toimitettiin vuonna 2019. Myös tästä raportoitiin ELY-keskukselle 26.6.2020. Yksi yrityksistä ei kehotuksista huolimatta ole ilmoittanut lietemääriä vuodelta 2019. Vuonna 2019 kotitalouksien lietekaivoja tyhjensi toiminta-alueella 19 lietteenkuljetusyritystä.

Seuraava kehotuskirje lähetettäneen kevään 2021 aikana niiden asuinkiinteistöjen haltijoille, jotka eivät ole tyhjentäneet lietekaivojaan. Sen jälkeen, kun kiinteistön haltija on saanut kaksi kehotuskirjettä jätehuoltoviranomaiselta, asia siirretään kunnallisille ympäristöviranomaisille jatkotoimenpiteitä varten. Kunnan järjestämässä lietteenkuljetuksessa kiinteistö lisättäisiin vastaavassa prosessissa ajolistalle ja lietekaivo/-kaivot tyhjennettäisiin vuosittain

Aktiivista vapaa-ajan asuntojen lietteiden tyhjennysten valvontaa ei ole vielä aloitettu. Vuonna 2019 liete oli tyhjennetty 279 vapaa-ajan kiinteistöltä (kukaan ei ole kirjoilla osoitteessa). Tyhjennysrekisterin alustavasta tarkistuksesta ilmenee, että liete olisi pitänyt tyhjentää 1 038 vapaa-ajan kiinteistöltä vuoden 2019 aikana. Toiminta-alueella

on yhteensä noin 10 000 vapaa-ajan kiinteistöä. Se, että vain noin 1 000:lla niistä olisi vesiliittymä, vaikuttaa vähäiseltä määrältä. Kunnilta on selvitettävä, onko useammilla vapaa-ajan kiinteistöillä vesiliittymää. Nykyisten tietojen mukaan liittymisprosentti on alhainen, vain 26,8, vuonna 2019.

Uusi jätelaki on valmisteilla. Esityksessä uudeksi jätelaiksi, josta ympäristöministeriö pyysi lausuntoja ajalla 28.4.2020–2.6.2020, esitetään jatkoa lietteenkuljetusten kaksoisjärjestelmälle. Kaksoisjärjestelmällä tarkoitetaan tässä sitä, että kunnat voivat myös jatkossa laillisilla perusteilla valita kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen ja kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen väliltä.

Ympäristöministeriö lupasi uuden lakiesityksen yhteydessä, että lietteenkuljetuksia koskevan kuljetusjärjestelmän valintakriteerejä selkeytetään. Se, miten tämä käytännössä tehdään, on vielä epäselvää, koska uutta jätelakia ei ole vielä hyväksytty.

Uuden selvityksen tilaaminen lietteenkuljetusten toimivuudesta toiminta-alueella sen selvittämiseksi, täyttyvätkö kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle asetetut edellytykset, olisi nykytilanteessa epätarkoituksenmukaista jo kevään lietekirjeen yhteydessä esiin tulleiden tietojenkin takia. Edellä mainitut asiakasvastaukset ja rekisterin päivitykset osoittavat selvästi, ettei toiminta-alueen lietteenkuljetusjärjestelmä toimi jätelain 37. §:n 1. momentin mukaisesti. Nämä tiedot eivät menetä merkitystään, vaikka uusi selvitys tilattaisiin. Toisekseen, huolimatta siitä, että Turun ammattikorkeakoulun selvitys on pian viisi vuotta vanha, monet sen päätelmistä pätevät edelleen. Vaasan alueella paras tieto lietteenkuljetusten toimivuudesta on jätelautakunnalla itsellään, toimiihan se jätehuoltoviranomaisena ja lietteenkuljetusrekisterin ylläpitäjänä.

Kiinteistön omistajille keväällä 2020 lähetetyn kehotuskirjeen myötä jätehuoltoviranomaisen tietoon tulleet seikat puhuvat selvästi sitä vastaan, että nykyinen kuljetusjärjestelmä toimisi jätelain 37. §:n 1. momentissa kuljetusjärjestelmille asetettujen vaatimusten mukaisesti. Asiakkaiden vastaukset kevään kirjeeseen ovat monelta kohdista yhteneviä Turun ammattikorkeakoulun vuoden 2015 selvityksen kanssa. Jätelain 37. §:n 1. momentin 2. kohdassa mainittujen edellytysten täyttymisestä Turun ammattikorkeakoulun selvityksen sivulla 18 todettiin, ettei selvityksen yhteydessä ollut mahdollisuutta saada tietoa nykyisistä lietevirroista. Tällöin ei myöskään ollut mahdollista selvittää, kuljetetaanko lietettä muualle kuin vastaanottoaikoille. Lieten epäasiallinen käsittely voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tämä ongelma on edelleen olemassa, kun osa laillisista toimijoista ei ilmoita, minne liete toimitetaan, ja kun tyhjennyksiä uskotaan myös laittomille toimijoille. Jätelain 37. §:n 1. momentin 3. kohdan osalta Turun ammattikorkeakoulun selvityksessä todettiin edelleen sivulla 18, etteivät kaikki alueella toimivat lietteenkuljetusyrietykset ole Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen jätehuoltorekisterissä. Lisäksi kuljetusyrietysten asiakasrekisterien ylläpidossa on ilmennyt puutteita. Myös tämä ongelma on kevään kehotuskirjeeseen tulleiden vastausten perusteella edelleen olemassa.

Kevään kehotuskirjeen yhteenveto ja sitä seuranneet korjaukset rekisteriin valmistuivat syyskuussa 2020. Valmistelija katsoo, että kuljetusjärjestelmäkysymyksestä on päätettävä pikaisesti, osin siksi, että Turun ammattikorkeakoulun vuoden 2015 selvityksessä todetut ongelmat ovat edelleen olemassa, ja osin myös siitä syystä, että yhden tai useamman henkilön talouksille järjestettyyn lietteenkuljetukseen oli liittynyt vain 58,2 prosenttia kotitalouksista vuonna 2019. Niin alhaista liittymisprosenttia kuin 58,2 on valmistelijan mielestä ympäristönäkökohdat huomioon ottaen täysin

mahdotonta hyväksyä. Kunnalliseen viemäriverkkoon kuulumattomien kiinteistöjen lietteen oikea käsittely on tärkeää sekä ympäristön- että vesistönsuojelun kannalta. Lukuina tämä tarkoittaa, että noin 3 370 kotitaloutta ei huolehtinut kiinteistönsä lietteen käsittelystä jätehuoltosäännösten mukaisesti vuonna 2019. Yhteensä noin 8 050 kiinteistön olisi pitänyt tyhjentää lietekaivonsa vuoden 2019 aikana. Lisäksi on huomioitava mahdolliset ongelmat vapaa-ajan kiinteistöjen lietteen tyhjennysten osalta.

Hallinto-oikeus nosti päätöksessään esiin jätelain esityöt. Sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusten katsotaan olevan sellaisia kuljetuksia, joissa riski epäasianmukaiseen toimintaan arvioidaan tavallista suuremmaksi (HE 199/2010 vp, s. 130–131). Tällä hetkellä myöskään lietevirtojen seuraaminen ei ole mahdollista, koska kaikki kuljetusyrietykset eivät ole ilmoittaneet, minne liete on toimitettu. Lisäksi kiinteistöjen haltijat ovat käyttäneet yrityksiä, joilla ei ole lupaa kuljettaa lietettä. Tästä syystä on mahdotonta todeta, että kunnallisten viemäriverkkojen ulkopuolella syntyvästä lietteestä huolehdittaisiin oikein ja ympäristöystävällisesti. Hyväksytyt vastaanottopaikat luetellaan 1.4.2020 voimaan astuneessa lietetaksassa, LIITE. Lietteenkuljetusyrietykset ovat jo vuonna 2015 saaneet infokirjeen jätehuoltoviranomaiselta, mihin lietteen vastaanottopaikkaan liete kuuluu kuljettaa.

Nykytilanteessa mikään selvitys tai viimeisimmän kiinteistön haltijoille lähetetyn kehotuskirjeen myötä saadut tiedot eivät osoita toiminta-alueen lietteenkuljetusten toimivan jätelain 37. §:n 1. momentin mukaisesti. Lietteenkuljetukset eivät täyty niille nykyisessä jätelaissa asetettuja kriteerejä. Kiinteistön haltijoiden järjestämä lietteenkuljetus voidaan valita vain, jos asiassa tehdyn selvityksen perusteella voidaan todeta, että nykyinen jätteenkuljetusjärjestelmä täyttää kaikki jätelain 37. §:n 1. momentissa säädetty edellytykset. Ellei lietteenkuljetusten voida todeta täyttävän kaikkia näitä kriteerejä, tulee valita kunnan järjestämä jätteenkuljetus.

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Edellytykset lietteenkuljetusten järjestämiselle kiinteistöjen haltijoiden järjestämänä lietteenkuljetuksena eivät täyty toiminta-alueella.

Jätehuoltoviranomainen eli Vaasan seudun jätelautakunta päättää kiinteistön haltijan järjestämän lietteenkuljetuksen sijaan siirtyä kunnan järjestämään lietteenkuljetukseen.

Kunnan järjestämään lietteenkuljetukseen siirrytään 1.11.2023 alkaen seuraavissa kunnissa: Vaasassa, Mustasaarella, Vöyrillä, Isossakyrössä, Maalahdessa ja Korsnäsissä. Päätös voidaan panna täytäntöön jo ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Päätös Michael Luther teki Beata Taijalan kannattamana seuraavan vastaehdotuksen:

Lautakunta totesi, että lietekuljetuksista 2014–2015 tehty selvitys on vanhentunut ja että lautakunta on jo aikaisemmin todennut siinä olevan huomattavia puutteita. Lautakunta totesi myös, että ennen kun kuljetuksista päätetään, asia on asetettava julkisesti nähtäville ja kunnilta pyydettyä lausunto asiasta. Tällä hetkellä lopulliselle päätökselle lietteenkuljetusten järjestämisestä ei ole riittävästi perusteita. Lautakunta päättää, että ennen kuin lietteenkuljetusten järjestämisestä Vaasan seudulla päätetään, tulee hankkia uusi selvitys lietteenkuljetuksista. Selvityksestä tulee myös ilmetä, miten kunnalliseen jäteverkkoon kuulumattomat kiinteistöt, joilla lautakunnan

rekisterin mukaan ei ole lainmukaisesti järjestettyjä lietteenkuljetuksia, ovat järjestäneet lietteenkäsittelynsä.

Kun selvitys on valmis, se asetetaan nähtäville ja siitä pyydetään kuntien lausunnot, jotta asiasta voidaan päättää voimassa olevan jätelain mukaisesti ja jotta hallintolain vaatimus riittävästä selvityksestä täyttyy.

Lutherin vastaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Vaasan seudun jätelautakunta 29.6.2021

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Liitteet Lietteenkuljetusselvitys, Turun ammattikorkeakoulu, 2015
Yhteenvedo kevään 2020 lietekirjeestä sekä tehdyistä toimenpiteistä
Lietekuljetusjärjestelmäselvitys Vaasan Seudun jätelautakunnan alueella AFRY Finland Oy, 2021

Vaasan seudun jätelautakunta päätti kokouksessaan 13.10.2020 tilata uuden lietteenkuljetusselvityksen. Kun tilaus oli kilpailutettu, päätettiin, että selvitys tilataan AFRY Finland Oy:ltä. Selvitys tehtiin helmikuun-toukokuun välisenä aikana 2021. Selvitys valmistui kesäkuussa 2021.

Tämän selvityksen lisäksi on olemassa toinen selvitys samasta aiheesta vuodelta 2015, sekä jätehuoltoviranomaisen oma selvitys vuonna 2020 lähetettyjen lietekirjeiden yhteydessä.

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Jätelautakunta päättää asettaa kaiken selvitysmateriaalin nähtäville. Jätelautakunta antaa asukkaille, kunnille ja niille, joita päätös suoraan koskee, mahdollisuuden ilmaista mielipiteensä asiassa. Jätelautakunnan yhteistyösopimuksen mukaan toiminta-alueen kunnilla tulee olla mahdollisuus antaa lausunto, mikäli siirtymistä yhdestä jätekuljetusjärjestelmästä toiseen harkitaan.

Asia on nähtävillä Vaasan kaupungin internetsivuilla 7.7.–27.8.2021 välisenä aikana.

Kun asia on ollut nähtävillä, kaikki lausunnot kootaan ja asia käsitellään Jätelautakunnassa, joka tekee päätöksen lietekuljetuksista. Lausunnot on palautettava viimeistään 27.8.2021 klo 16.00 osoitteeseen Vaasan kaupunki PL 3, 65101 VAASA tai sähköpostitse: kirjaamo(at)vaasa.fi. Asia voidaan ratkaista, vaikka lausuntoja ei jätetä.

Päätös Esittelijä muutti pohjaehdotuksessaan nähtävillä oloajan siten, että asian nähtävillä oloaika on 7.7.-10.9.2021 välisenä aikana ja että lausunnot on palautettava viimeistään 10.9.2021 klo 16.00.

Muutettu pohjaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Vaasan seudun jätelautakunta 22.3.2022

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 66 044 96, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Liitteet

Lietteenkuljetusselvitys, Turun ammattikorkeakoulu, 2015
Yhteenvedo kevään 2020 lietekirjeestä sekä tehdyistä toimenpiteistä
Liettekuljetusjärjestelmäselvitys Vaasan Seudun jätelausautakunnan alueella, AFRY Finland Oy, 2021
Kaikki vuoden 2016 lausunnot
Mustasaaren kunnan 6.9.2021 päivätty lausunto
Stormossenin 10.9.2021 päivätty lausunto
SKALin 10.9.2021 päivätty lausunto

Lietteenkuljetusasia oli nähtävillä 7.7.2021–10.9.2021. Siitä jätettiin kolme lausuntoa. Yhden lausunnoista antoi Mustasaaren kunta, jonka mielestä lietteenkuljetukset on jatkossa paras järjestää kiinteistön haltijoiden toimesta. Toisen lausunnoista jätti Stormossen, joka toteaa, etteivät lietteenkuljetukset nykytilanteessa täytä jätelain 37. §:n edellytyksiä ja että kuljetukset näin ollen tulee järjestää kunnan toimesta. Kolmannen lausunnon jätti SKAL, joka katsoo, että lietteenkuljetukset tulee jatkossa järjestää kiinteistön haltijoiden toimesta.

Vaasan hallinto-oikeus kumosi päätöksellään 27.3.2020 Nro 20/0098/2 Dnro 00945/16/2299 Vaasan seudun jätelausautakunnan päätöksen 7.6.2016 § 20 kiinteistöittaisen lietteenkuljetuksen järjestämisestä jätelausautakunnan toimialueella kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Päätöksen perusteluissa hallinto-oikeus totesi, ettei jätelain 37. §:ssä kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle asetettujen edellytysten voida katsoa selvityksen (Lietteenkuljetusselvitys, Turun ammattikorkeakoulu, 2015, LIITE) perusteella täyttyvän. Hallinto-oikeuden mukaan Turun ammattikorkeakoulun selvityksen nojalla ei ole ollut mahdollista katsoa kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytysten täyttyvän jätelain 37. §:n 1. momentin mukaisesti. Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, ettei lautakunnalla päätöksentekohetkellä 7.6.2016 ole myöskään ollut käytössään muita selvityksiä, joiden pohjalta olisi voitu vetää tällainen johtopäätös. Hallinto-oikeus totesi päätöksen näin ollen olevan lainvastainen.

Jätelausautakunnan päätöksen perustaksi on liitteenä kaksi selvitystä, Turun ammattikorkeakoulu 2015, LIITE, ja AFRY Finland Oy 2021, LIITE. Lisäksi päätöksen perustaksi on myös jätelausautakunnan omia selvityksiä sekä annettuja lausuntoja. Vaasan seudun jätelausautakunnalla on nyt kaksi selvitystä lietteenkuljetusjärjestelmän toimivuudesta toimialueella. Molemmissa on päädytty samaan johtopäätökseen eli etteivät lietteenkuljetukset Vaasan seudun jätelausautakunnan toimialueella täytä jätelain 37. §:n vaatimuksia. Hallinto-oikeus totesi jo 27.3.2020, ettei Turun ammattikorkeakoulun vuoden 2015 selvityksen perusteella voida päätellä nykyisen lietteenkuljetusjärjestelmän täyttävän jätelain 37. §:n vaatimuksia. Vuoden 2021 lietteenkuljetusselvityksen, AFRY Finland Oy 2021, LIITE, yhteenvedossa sivulla 31 todetaan, etteivät kaikki jätelain kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle asettamat vaatimukset selvityksen mukaan täyty Vaasan seudun jätelausautakunnan toimialueella. AFRY mainitsee selvityksessään nykyisen lietteenkuljetusjärjestelmän ongelmiksi muun muassa sen, etteivät kaikki kotitaloudet tyhjennä liete-kaivoaan jätteenkäsittelymääräysten mukaisesti, että kaikki liete ei päädy hyväksyttyyn käsittelypaikkaan ja että lietteenkuljetustietojen raportoinnissa on ongelmia.

Muutoin viitataan siihen, mitä asian aiemmassa valmistelussa on jo todettu (ks. ed.).

Seuraavien jätelain (646/2011) 37. §:ssä mainittujen ehtojen tulee täyttyä, mikäli jätteenkuljetus järjestetään kiinteistön haltijan toimesta:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 § 2 momentissa säädetty edellytykset, eli kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin,
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle,
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Vaasan seudun jätelautakunnalla ei ole päätöksensä pohjaksi mitään sellaista selvitystä, joka mahdollistaisi muun johtopäätöksen kuin että lietteenkuljetukset toimialueella eivät täytä jätelain 37. §:n edellytyksiä.

Jätehuoltopäällikkö C E-Ö

Edellytykset lietteenkuljetusten järjestämiselle kiinteistön haltijan järjestämänä lietteenkuljetuksena jätelain (646/2011) 37. §:n mukaisesti eivät täyty toimialueella.

Jätehuoltoviranomainen eli Vaasan seudun jätelautakunta päättää kiinteistön haltijan järjestämän lietteenkuljetuksen sijaan siirtyä kunnan järjestämään lietteenkuljetukseen.

Kiinteistön haltijan järjestämä lietteenkuljetus päättyy 22.3.2025, ja Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin, Isonkyrön, Maalahden ja Korsnäsin kunnissa siirrytään kunnan järjestämään lietteenkuljetukseen 23.3.2025. Päätös voidaan panna täytäntöön jo ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Päätös

Puheenjohtaja Håkans ehdotti jäsen Grönblomin kannattamana asian palauttamista uuteen valmisteluun sillä jatkokäsittelyohjeella, että asian ratkaisemisen kannalta on tarpeen odottaa oikeuden päätöstä oikeudellisilta edellytyksiltään vastaavassa kuivan jätteen kuljetusjärjestelmää koskevassa asiassa (jäteautakunnan päätös 18.1.2022 § 4).

Jätelautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä tehdyn palautusehdotuksen.

Esittelijä Enell-Öst ilmoitti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Dno VAASA/67/14.06.00/2018

13 § Vaasan seudun jättepoliittinen ohjelma 2023

Vaasan seudun jätelauslautakunta	23.1.2018	5
Vaasan seudun jätelauslautakunta	20.2.2018	8
Vaasan seudun jätelauslautakunta	29.5.2018	12
Kaupunginhallitus	1.10.2018	268
Kaupunginvaltuusto	8.10.2018	64
Vaasan seudun jätelauslautakunta	9.10.2018	21
Vaasan seudun jätelauslautakunta	3.9.2019	14
Vaasan seudun jätelauslautakunta	28.1.2020	6
Vaasan seudun jätelauslautakunta	10.3.2020	10
Vaasan seudun jätelauslautakunta	2.2.2021	5
Vaasan seudun jätelauslautakunta	22.3.2022	13

Vaasan seudun jätelauslautakunta 28.1.2020

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Liitteet Vaasan seudun jättepoliittinen ohjelma 2023
Suunnitelma jättepoliittisen ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi 2018–2023

Jättepoliittisen ohjelman seuranta. Jätelauslautakunta on v. 2018 yhdessä eri sidosryhmien kanssa laatinut Vaasan seudun jättepoliittisen ohjelman 2023.

Jättepoliittinen ohjelma sisältää 3 kokonaisvaltaista tavoitetta ja 15 yksityiskohtaista tavoitetta. Jätelauslautakunta vastaa jättepoliittisen ohjelman mukaisesti tavoitteiden seurannasta. Kunnat ja Stormossen toimittavat jätelauslautakunnalle tietoa tavoitteiden nykytilasta vuosittain marraskuun aikana, ja jätelauslautakunta laatii tuloseurannan tammi- tai helmikuussa. Useimmat tavoitteet ovat monivuotisia.

Melkein kaikki kunnat sekä Stormossen ovat toimittaneet jätelauslautakunnalle tietoa tavoitteiden nykytilasta. Tilanne näyttää hyvältä mitä tulee yksityiskohtaisten tavoitteiden aikataulun mukaiseen toteuttamiseen. Tavoitteiden toteutuminen on liitteessä ”Suunnitelma jättepoliittisen ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi 2018–2023”. Kokonaisvaltaisten tavoitteiden luvut puuttuvat vielä.

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Tilanne yksityiskohtaisten tavoitteiden osalta näyttää hyvältä eikä edellytä mitään välittömiä toimenpiteitä, tavoitteet näyttävät toteutuvan aikataulun mukaisesti. Kokonaisvaltaiset tavoitteet käydään läpi myöhemmin.

Päätös Hyväksyttiin.

Vaasan seudun jätelauslautakunta 10.3.2020

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Liitteet

Vaasan seudun jätepoliittinen ohjelma vuoteen 2023
Suunnitelma jätepoliittisen ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi 2018–2023

Stormossen on toimittanut tilastotietoja jätepoliittisen ohjelman kokonaisvaltaisten tavoitteiden laskelmia varten.

Vaasan seudun jätepoliittisessa ohjelmassa 2023 on kolme valtakunnallisesta jätesuunnitelmasta johdettua kokonaisvaltaista tavoitetta.

Kokonaisvaltaiset tavoitteet ovat:

1. Kaikesta yhdyskuntajätteeseen sisältyvästä biojätteestä 60 % tulee olla materiaalikierrätyksessä ennen vuotta 2023 (vuonna 2017 n. 20 % meni materiaalikierrätykseen).
2. Toiminta-alueella kaikesta syntyvästä yhdyskuntajätteestä 55% tulee mennä materiaalikierrätykseen vuonna 2023 (vuonna 2016 n. 34,4 % meni materiaalikierrätykseen).
3. Jätteen syntymisen estäminen sekä kotitalouksien jätemäärien pienentäminen. (Jättemäärän kasvun tulee olla pienempi kuin BKT:n kasvu. Vertailu vuoteen 2016.)

Raportti kokonaisvaltaisten tavoitteiden nykytilanteesta:

1. Kaikesta yhdyskuntajätteeseen sisältyvästä biojätteestä 60 % tulee olla materiaalikierrätyksessä ennen vuotta 2023 (vuonna 2017 n. 20 % meni materiaalikierrätykseen).

Vuonna 2019 kaikesta alueella syntyvästä biojätteestä (kunnallinen jäte) 41 % meni materiaalikierrätykseen. Kasvu johtuu esim. siitä, että Stormossen vuonna 2018 alkoi jakaa ilmaisia biojätepusseja biojätettä kierrättäviin kotitalouksiin.

Vähintään 60 prosenttiin pääseminen ei pitäisi olla vaikeaa sen jälkeen, kun biojätettä on alettu keräämään kaikista toiminta-alueen kotitalouksista. Biojäte painaa suhteellisen paljon muihin kierrätettäviin materiaaleihin verrattuna. Vaatimusten biojätteen erillisestä keräyksestä odotetaan toteutuvan lähiaikana, ja se tulee tapahtumaan jätelain muutoksella.

Toimenpiteet: Biojätteen kerääminen kaikista toiminta-alueen kiinteistöistä on pakollista. Poikkeuksena on oman biojätteensä kompostoivat kiinteistöt. Jätelain uudistamisen jälkeen jätelautakunnan tulee päivittää jätehuoltomääräyksensä.

Tavoitteen toteutuminen näyttää hyvältä.

2. Toiminta-alueella syntyvästä kaikesta yhdyskuntajätteestä 55 % tulee olla materiaalikierrätyksessä vuonna 2023 (vuonna 2016 n. 34,4 % meni materiaalikierrätykseen toiminta-alueella).

Vuonna 2019 kaikesta toiminta-alueella syntyvästä yhdyskuntajätteestä 28 % meni materiaalikierrätykseen. Lukuun ei sisälly liete. EU:n uusien laskentaperusteiden mukaan lietettä ei enää saa laskea mukaan materiaalikierrätysprosenttiin. Materiaalikierrätykseen lasketaan esim. hajoava biojäte, puutarhajäte, metalliromu, puu, uusiopaperi sekä muu materiaalikierrätykseen menevä pakkausmateriaali. Energiakäyttöön menevän jätteen määrä oli suuri vuonna 2019 johtuen mm. siitä,

että risuja ja oksia meni poltettavaksi ja niitä ei käytetty jälkikompostoinnissa mädätysjätteen tukimateriaalina.

Pääseminen 55 prosentin uusiokäyttöön ei pitäisi olla ongelma sen jälkeen, kun biojätettä on alettu keräämään erikseen kaikista toiminta-alueen kotitalouksista. Biojäte painaa suhteellisen paljon muihin kierrätettäviin materiaaleihin verrattuna ja vaikuttaa uusiokäyttöprosenttiin myönteisesti. Vaatimusten biojätteen erilliskeräyksestä odotetaan toteutuvan lähiaikana, ja se tulee tapahtumaan jätelain muutoksella. Myös muovipakkausten erilliskeräyksen odotetaan tiukentuvan, erityisesti useamman asunnon kotitalouksien kohdalla.

Toimenpiteet: Kotitalouksien jätteenkeräystä tullaan laajentamaan asteittain lähivuosien aikana. Jätelain muutoksen jälkeen jätelautakunnan tulee päivittää Vaasan seudun jätehuoltomääräykset.

Tavoitteen toteutuminen näyttää hyvältä.

3. Jätteen syntymisen estäminen sekä kotitalouksien jätemäärän pienentäminen. (Jätemäärän kasvun tulee olla pienempi kuin BKT:n kasvu. Vertailu v. 2016.)

Kunnallinen jätemäärä oli 49 012 tonnia vuonna 2016. Vuonna 2019 kunnallinen jätemäärä oli 52 042 tonnia. Tämä tarkoittaa 5,8 prosentin kasvua. Tilastokeskuksen mukaan 28.2.2019 (juoksevat hinnat) BKT oli 39 571 €/asukas vuonna 2016 ja 42 504 €/asukas vuonna 2018. Vuoden 2019 osalta tilastotiedot vielä puuttuvat. Jos näitä lukuja käytetään, BKT on kasvanut 6,9 % vuodesta 2016 vuoteen 2018.

Jätemäärä ei ole nykytilanteessa kasvanut enemmän kuin BKT.

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Tilanne kokonaisvaltaisten tavoitteiden osalta näyttää hyvältä, eikä edellytä mitään välittömiä toimenpiteitä, tavoitteet näyttävät toteutuvan.

Jätelautakunta seuraa tavoitteiden toteutumista vuosittain.

Päätös Hyväksyttiin.

Vaasan seudun jätelautakunta 2.2.2021

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Liitteet Vaasan seudun jätepoliittinen ohjelma vuoteen 2023
Suunnitelma jätepoliittisen ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi 2018–2023

Jätepoliittisen ohjelman seuranta. Jätelautakunta on vuonna 2018 yhdessä erisidosryhmien kanssa laatinut Vaasan seudun jätepoliittisen ohjelman vuoteen 2023. Jäsenkunnat hyväksyivät ohjelman vuosina 2018–2019.

Jätepoliittinen ohjelma sisältää kolme päätavoitetta ja 15 yksityiskohtaista tavoitetta. Jätelautakunta vastaa jätepoliittisen ohjelman mukaisesti tavoitteiden seurannasta. Kunnat ja Stormossen toimittavat jätelautakunnalle tietoa tavoitteiden nykytilasta

vuosittain marraskuun aikana, ja jätelautakunta laatii tulosseurannan tammi- tai helmikuussa. Useimmat tavoitteet ovat monivuotisia.

Tilanneraportti yksityiskohtaisten tavoitteiden osalta:

Jotkin kunnat sekä Stormossen ovat toimittaneet jätelautakunnalle ajankohtaista tietoa yksityiskohtaisten tavoitteiden nykytilasta. Tilanne näyttää hyvältä yksityiskohtaisten tavoitteiden toteutumisen osalta. Kunnilla ja muilla toimijoilla on vielä aikaa suunnitella ja toteuttaa toimenpiteitä. Tavoitteiden seuranta löytyy liitteestä Suunnitelma jätepoliittisen ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi 2018–2023 (Versio 4). Suunnitelmaan tehdyt lisäykset ja muutokset on merkitty vihreällä. Tavoitteiden seurantaa on päivitetty seuraavan tavoitteen osalta: 2.1 Kotitalouksien jätteenkeräyksen laajentaminen. Vuodelle 2021 ja sitä seuraaville vuosille lisätyt tavoitteet ovat suuntaa-antavia, ja toimenpidelistaa päivitetään tarvittaessa.

Tilanneraportti kokonaisvaltaisten tavoitteiden osalta:

1. Kaikesta yhdyskuntajätteeseen sisältyvästä biojätteestä tulee kierrättää 60 prosenttia ennen vuotta 2023 (vuonna 2017 kierrätettiin n. 20 prosenttia).

Vuonna 2020 toiminta-alueella syntyi arviolta yhteensä 12 316 tonnia kunnallista biojätettä. Luku perustuu Westenergyllä vuoden 2020 aikana toimitetun poltettavan jätteen määrään sekä jäteanalyysistä saatuun tietoon poltettavan jätteen koostumuksesta. Lisäksi mukaan on laskettu kierrätetyn biojätteen määrä vuonna 2020. Vuonna 2020 kierrätettiin yhteensä 3941 tonnia biojätettä. Se tarkoittaa, että kaikesta yhdyskuntajätteeseen sisältyneestä biojätteestä kierrätettiin 32 prosenttia vuonna 2020. Vuonna 2019 kaikesta yhdyskuntajätteeseen sisältyneestä biojätteestä (kunnallinen jäte) kierrätettiin noin 41 prosenttia. Vähennys vuosien 2019 ja 2020 välillä johtuu koronatilanteesta.

Tällä hetkellä biojätteen erilliskeräys on pakollista vain vähintään viiden asunnon kiinteistöissä. Vuonna 2020 myös noin 2 000 pienempää kiinteistöä (1–4 asuntoa) erilliskeräsi vapaaehtoisesti biojätteen omaan monilokeroastiaan, erilliseen biojäteastiaan tai hankkimalla Stormossenin biojätepassin. Lisäksi vähintään 2 300 kiinteistöä kompostoi nykyään oman biojätteensä. Kotitalouksien itse kompostoimaa biojätettä ei nykyisellään lasketa mukaan kierrätettävän jätteen määrään. Ohjeita sen määrän laskemiseen odotetaan. Toiminta-alueella on yhteensä noin 22 400 asuntoa jotka ovat kiinteistöissä, joissa on 1–4 asuntoa. Näistä noin 18 100 ei vielä erilliskerää tai kompostoi biojätettään.

Toimenpiteet: Biojätteen kerääminen kaikista toiminta-alueen kiinteistöistä pakolliseksi. Biojättemäärien kasvattaminen 32 prosentista 60 prosenttiin vaatii kaikkien, ei vain taajama-alueella sijaitsevien kiinteistöjen panoksen. Poikkeuksena on oman biojätteensä kompostoivat kiinteistöt. Jätelain uudistamisen jälkeen jätelautakunnan tulee päivittää jätehuoltomääräyksensä.

2. Kaikesta toiminta-alueella syntyvästä yhdyskuntajätteestä 55 prosenttia tulee kierrättää vuonna 2023 (vuonna 2016 toiminta-alueella kierrätettiin n. 34,4 prosenttia).

Kunnallisen jätteen kierrätysprosentti oli 35 vuonna 2020. EU:n jätedirektiivin mukaan vähintään 65 prosenttia kunnallisesta jätteestä tulee kierrättää vuonna 2035. Tonneissa

se tarkoittaa 15 500 tonnia enemmän kierrätykseen ohjattavaa jätettä, mikäli jätteen kokonaismäärä pysyy vuoden 2020 tasolla.

Toimenpiteet: Kotitalouksien jätteenkeräystä tullaan laajentamaan asteittain lähivuosien aikana. Jätelain muutoksen jälkeen jätelautakunnan tulee päivittää Vaasan seudun jätehuoltomääräykset.

3. Jätteen syntymisen estäminen sekä kotitalouksien jätemäärän pienentäminen.
(Jätemäärän kasvun tulee olla pienempi kuin BKT:n kasvu. Vertailu v. 2016.)

Vuonna 2016 kunnallinen jätemäärä oli 49 012 tonnia. Vuonna 2020 kunnallinen jätemäärä oli 51 134 tonnia. Näin ollen jätemäärä on kasvanut 4,33 prosenttia vuodesta 2016 vuoteen 2020. Tilastokeskuksen mukaan (15.1.2019, käyvät hinnat) BKT oli 39 583 €/asukas (ei enää ennakkotieto) vuonna 2016. Vastaavasti vuonna 2019 BKT oli Tilastokeskuksen mukaan (15.1.2020, käyvät hinnat) 43 566 €/asukas (ennakkotieto). Näiden lukujen valossa BKT on kasvanut noin 10,06 prosenttia vuodesta 2016 vuoteen 2019. Vuodelta 2020 tilastoja ei vielä ole saatavilla.

Jätemäärä ei ole nykytilanteessa kasvanut enemmän kuin BKT.

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Tilanne ei tavoitteiden osalta vaadi välittömiä toimenpiteitä. Toimenpiteitä päivitetään tarvittaessa.

Päätös Hyväksyttiin.

Vaasan seudun jätelautakunta 22.3.2022

Jätehuoltopäällikkö Camilla Enell-Öst, puh. 040 660 4496, camilla.enell-ost(at)vaasa.fi

Liitteet Vaasan seudun jätepoliittinen ohjelma vuoteen 2023
Suunnitelma jätepoliittisen ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi 2018–2023

Jätelautakunta on vuonna 2018 yhdessä eri sidosryhmien kanssa laatinut Vaasan seudun jätepoliittisen ohjelman vuoteen 2023. Jäsenkunnat hyväksyivät ohjelman vuosina 2018–2019.

Jätepoliittinen ohjelma sisältää kolme päätavoitetta ja 15 yksityiskohtaista tavoitetta. Jätelautakunta vastaa jätepoliittisen ohjelman mukaisesti tavoitteiden seurannasta. Kunnat ja Stormossen toimittavat jätelautakunnalle tietoa tavoitteiden nykytilasta vuosittain marraskuun aikana, ja jätelautakunta laatii tuloseurannan kunkin vuoden alussa. Useimmat tavoitteet ovat monivuotisia.

Tilanneraportti yksityiskohtaisten tavoitteiden osalta:

Jotkin kunnat sekä Stormossen ovat toimittaneet jätelautakunnalle ajankohtaista tietoa yksityiskohtaisten tavoitteiden nykytilasta. Tilanne näyttää hyvältä useimpien yksityiskohtaisten tavoitteiden toteutumisen osalta. Tavoitteiden seuranta löytyy liitteestä Suunnitelma jätepoliittisen ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi 2018–2023 (Versio 5). Kaikki suunnitelmaan viime vuoden jälkeen tehdyt lisäykset ja muutokset on merkitty vihreällä.

Tilanneraportti päätavoitteiden osalta:

1. Kaikesta yhdyskuntajätteeseen sisältyvästä biojätteestä tulee kierrättää 60 prosenttia ennen vuotta 2023 (vuonna 2017 kierrätettiin 20 prosenttia).

Vuonna 2021 toimialueella syntyi arviolta yhteensä 12 215 tonnia kunnallista biojätettä. Luku perustuu Westenergylle vuoden 2021 aikana toimitetun poltettavan jätteen määrään sekä jäteanalyysistä saatuun tietoon poltettavan jätteen koostumuksesta. Lisäksi mukaan on laskettu myös kierrätetyn biojätteen määrä vuonna 2021. Vuonna 2021 kaikesta biojätteestä kierrätettiin yhteensä 4 349 tonnia. Näin ollen kaikesta yhdyskuntajätteeseen sisältyneestä biojätteestä kierrätettiin vuonna 2021 noin 36 prosenttia. Vuonna 2020 kaikesta yhdyskuntajätteeseen sisältyneestä biojätteestä (kunnallinen jäte) kierrätettiin noin 32 prosenttia.

Tällä hetkellä biojätteen erilliskeräys on pakollista vain vähintään viiden asunnon kiinteistöissä. Vuonna 2021 myös noin 2 000 pienempää kiinteistöä (1–4 asuntoa) erilliskeräsi vapaaehtoisesti biojätteen omaan monilokeroastiaan, erilliseen biojäteastiaan tai hankkimalla Stormossenin biojätepassin. Lisäksi ainakin noin 1 700 kiinteistöä kompostoi biojätteensä vuonna 2021. Kotitalouksien itse kompostoimaa biojätettä ei nykyisellään lasketa mukaan kierrätettävän jätteen määrään. Ohjeita sen määrän laskemiseen odotetaan. Uusittu jätelainsäädäntö tuo mukanaan muutoksia biojätteen erilliskeräystä koskeviin vaatimuksiin. Suurilla taajama-alueilla sijaitsevien pienten kiinteistöjen tulee erilliskerätä tai kompostoida biojätteensä viimeistään 19.7.2024. Vaasan seudun alueella tämä koskee noin 40 prosenttia pienkiinteistöistä.

Toimenpiteet: Biojätteen kerääminen kaikista toiminta-alueen kiinteistöistä pakolliseksi. Biojättemäärien kasvattaminen 36 prosentista 60 prosenttiin vaatii kaikkien, ei vain taajama-alueella sijaitsevien kiinteistöjen panoksen. Poikkeuksena oman biojätteensä kompostoivat kiinteistöt. Jätelautakunta päivittää jätehuoltomääräyksiä.

2. Kaikesta toimialueella syntyvästä yhdyskuntajätteestä 55 prosenttia tulee kierrättää vuonna 2023 (vuonna 2016 toimialueella kierrätettiin n. 34,4 prosenttia).

Kunnallisen jätteen kierrätysaste oli 35 prosenttia vuonna 2020. Vuonna 2021 vastaava luku oli 35,4. EU:n jätedirektiivin mukaan vähintään 65 prosenttia kunnallisesta jätteestä tulee kierrättää vuonna 2035. Tonneissa se tarkoittaa 15 000 tonnia enemmän kierrätykseen ohjattavaa jätettä, mikäli jätteen kokonaismäärä pysyy vuoden 2021 tasolla.

Toimenpiteet: Kotitalouksien jätteenkeräystä tullaan laajentamaan asteittain lähivuosien aikana. Jätteenkeräystä säätelevät Vaasan seudun jätehuoltomääräykset.

3. Jätteen syntymisen estäminen sekä kotitalouksien jätemäärän pienentäminen. (Jättemäärän kasvun tulee olla pienempi kuin BKT:n kasvun. Vertailu v. 2016.

Vuonna 2016 kunnallisen jätteen määrä oli 49 012 tonnia. Vuonna 2021 kunnallista jätettä kertyi 51 367 tonnia. Näin ollen jätemäärä on kasvanut 4,8 prosenttia vuodesta 2016 vuoteen 2021. Tilastokeskuksen mukaan 15.1.2019 (käyvät hinnat) BKT oli 39 583 €/asukas vuonna 2016. Vastaavasti Tilastokeskuksen mukaan 11.2.2021 (käyvät hinnat) BKT oli vuonna 2020 (ennakkotieto) 42 701 €/asukas. Näiden lukujen valossa

BKT on kasvanut noin 7,9 prosenttia vuodesta 2016 vuoteen 2020. Vuodelta 2021 tilastoja ei vielä ole saatavilla.

Jättemäärä ei ole nykytilanteessa kasvanut BKT:tä enemmän.

Yhteenvedona todettakoon, että Vaasan seudun alueella vaaditaan laajamittaisia toimia jätteen lajittelun osalta, jotta kierrätysaste saadaan ensin nostettua 55 ja myöhemmin 65 prosenttiin (35,4 % vuonna 2021). Jätehuoltomääräyksiä päivitetään keväällä 2022. Ne ovat hyvä ohjaustyökalu kierrätyksen lisäämisessä. Jotta kierrätysaste saataisiin nykyisillä jättemäärillä 65 prosenttiin, poltettavaa jätettä on voitava vähentää noin 15 000 tonnilla. Viimeisimmän jäteanalyysinsä mukaan Stormossen arvioi poltettavan jätteen seassa nykyisellään olevan noin 7 000 tonnia biojätettä. Tavoitteen saavuttamiseksi tehtävistä toimenpiteistä mainittakoon biojätteen erilliskeräys kaikissa kotitalouksissa, monilokeroastioiden käytön lisääminen, lajittelun lisääminen kaikissa kotitalouksissa, lajittelun parantaminen suuremmissa taloyhtiöissä ja poltettavan jätteen lajitteluohjeiden tiukentaminen. Vuonna 2021 Westenergyn jätteenpolttolaitokselle toimitettiin 32 619 tonnia jätettä Vaasan seudun toimialueelta. Jotta 65 prosentin kierrätysaste saavutettaisiin, tulee Westenergylle menevän jättemäärän pienentyä siis jatkossa lähes puoleen (–15 000 tonnia). Yksi uusissa jätehuoltomääräyksissä mainittavista toimenpiteistä on myös mahdollisuus pidentää poltettavan jätteen tyhjennysväliä.

Jätehuoltopäällikkö C E-Ö

Merkitään tiedoksi.

Päätös Esittelijä muutti pohjaehdotustaan lisäyksellä, että Vaasan seudun jättepoliittinen ohjelma 2023 lähetetään myös osakaskunnille tiedoksi.

Muutettu pohjaehdotus hyväksyttiin.

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1. MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Päätöksiin **10 - 13** ei saa hakea muutosta, koska päätökset ovat luonteeltaan yksinomaan valmistelua tai täytäntöönpanoa (kuntalain (410/2015) 136 §) tai kyse on hallinnon sisäisestä määräyksestä tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamisesta (hallintoprosessilain (808/2019) 6 §:n 2 momentti).

Muun lain perusteella seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: **[pykälät ja muutoksenhakukieltojen perusteet]**.

2. OIKAISUVAATIMUSOHJE

Päätöksiin **[pykälät]** haetaan muutosta kuntalain (410/2015) 134 §:n mukaisella oikaisuvaatimuksella. Koska päätöksistä voidaan tehdä kuntalain mukainen oikaisuvaatimus, niihin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Oikaisuvaatimuksen johdosta antamiin päätöksiin voi tehdä kunnallisvalituksen kohdasta 3. ilmenevällä tavalla.

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu taikka jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Vaasan seudun jätelautakunta

Vaasan kaupungin kirjaamo
PL 3/Vaasanpuistikko 10
65101 Vaasa
kirjaamo(at)vaasa.fi
06 325 1066

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Päätös asetetaan nähtäville **30.3.2022**.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta osoiteta, seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun oikaisuvaatimuksen alaisen päätöksen sisältävä kirje on jätetty postin kuljetettavaksi. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä. Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi **[sähköpostitse/kirjeellä] [päivämäärä]**.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedoksi viranomaisen edustajan tai muun asianosaiselle henkilökohtaisesti luovuttaman päätöksen luovutuspäivänä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 15.45. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 15.45. Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös sähköpostitse. Sähköisen asiakirjan (sähköposti) tulee olla määräaikana Vaasan kaupungin käytettävissä tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää sähköisellä allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Oikaisuvaatimusasiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei suositella lähetettäväksi sähköpostitse tai sen liitteenä. Oikaisuvaatimus lähetetään aina oikaisuvaatimuksen tekijän omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä ja hänen yhteystietonsa
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen.

Muutoksenhakukielto virka- ja työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevista päätöksistä

Viranhaltija, joka on jäsenenä yhdistyksessä, joka voi panna vireille virka- ja työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevaa päätöstä koskevan asian työtuomioistuimessa, tai jäsenenä edellä mainitun yhdistyksen alayhdistyksessä, ei saa hakea virka- ja työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevaan päätökseen muutosta oikaisuvaatimuksella eikä valituksella eikä saattaa asiaa hallintoriita-asiana ratkaistavaksi (laki kunnallisesta viranhaltijasta (304/2003) 50 §:n 2 momentti).

3. VALITUSOSOITUS (kunnallisvalitus)

Päätöksiin [pykälät] haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu taikka jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen. Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- 1) se, johon päätös on kohdistettu taikka jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen); sekä
- 2) kunnan jäsen.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus
PL 204/Korsholmanpuistikko 43
65101 Vaasa
vaasa.hao(at)oikeus.fi
Puh. 029 56 42780
Fax 029 56 42760

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Päätös asetetaan nähtäville [päivämäärä].

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta osoiteta, seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun valituksen alaisen päätöksen sisältävä kirje on jätetty postin kuljetettavaksi. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä. Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi [sähköpostitse/kirjeellä] [päivämäärä].

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedoksi viranomaisen edustajan tai muun asianosaiselle henkilökohtaisesti luovuttaman päätöksen luovutuspäivänä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 16.15. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Postiin valitus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 16.15. Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Sähköisen asiakirjan (telekopio tai sähköposti) tulee olla määräaikana Vaasan hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää sähköisellä

allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitusasiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei suositella lähetettäväksi sähköpostitse tai sen liitteenä. Valitus lähetetään aina valittajan omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perustella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet Vaasan hallinto-oikeudelle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusasiakirjojen sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on mainittava myös tämän nimi ja kotikunta
- valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Vaasan kaupungin kirjaamo
PL 3/Vaasanpuistikko 10
65101 Vaasa
kirjaamo(at)vaasa.fi
06 325 1066

Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30 - 15.45.

4. VALITUSOSOITUS (hallintovalitus)

Päätöksiin [pykälät] haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu taikka jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus
PL 204/Korsholmanpuistikko 43
65101 Vaasa
vaasa.hao(at)oikeus.fi
Puh. 029 56 42780
Fax 029 56 42760

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta osoiteta, seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun valituksen alaisen päätöksen sisältävä kirje on jätetty postin kuljetettavaksi. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä. Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi **[sähköpostitse/kirjeellä] [päivämäärä]**.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedoksi viranomaisen edustajan tai muun asianosaiselle henkilökohtaisesti luovuttaman päätöksen luovutuspäivänä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 16.15. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai joulukuun arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Postiin valitus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 16.15. Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Sähköisen asiakirjan (telekopio tai sähköposti) tulee olla määräaikana Vaasan hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää sähköisellä allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitusasiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei suositella lähetettäväksi sähköpostitse tai sen liitteenä. Valitus lähetetään aina valittajan omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitusasiakirjojen sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on mainittava myös tämän nimi ja kotikunta
- valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Vaasan kaupungin kirjaamo
PL 3/Vaasanpuistikko 10
65101 Vaasa
kirjaamo(at)vaasa.fi
06 325 1066

Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30 - 15.45.

5. HANKINTAOIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS (kansallisen kynnysarvon¹ ylittävät hankinnat)

Päätöksiin [pykälät] voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) (1397/2016) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetun lain (erityisalojen hankintalaki) (1398/2016) 13 §:n mukaisen kynnysarvon.

5.1. HANKINTAOIKAISUOHJE

Hankintaoikaisuoikeus

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132-135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu taikka jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Määräaika hankintaoikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 15.45.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta hankintaoikaisu-aikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksisaanti

Tavallista sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikennesyhteysien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä (7) päivänä sen lähettamisestä, jollei tiedoksiannon näytettä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi [sähköpostitse/kirjeellä] [päivämäärä].

Hankintaoikaisun toimittaminen

¹ Kansalliset kynnysarvot hankintalain mukaan ovat:

- 60 000 € tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut
- 150 000 € rakennusurakat
- 400 000 € sosiaali- ja terveyspalvelut (E-liite 1-4 kohdat)
- 300 000 € muut erityiset palveluhankinnat (E-liite 5-15 kohdat)
- 500 000 € käyttöoikeussopimukset

Erityisalojen hankintalain kynnysarvot ovat:

- 431 000 euroa tavaraita ja palveluja koskeissa hankinnoissa sekä suunnittelukilpailuissa
- 1 000 000 euroa liitteessä C tarkoitetuissa sosiaali- ja terveyspalveluhankinnoissa sekä muissa erityisissä palveluhankinnoissa
- 5 382 000 euroa rakennusurakoita koskeissa hankinnoissa
- 5 382 000 euroa käyttöoikeussopimuksissa

Hankintaoikaisu on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 15.45. Jos hankintaoikaisu lähetetään postitse, on kirje jätettävä postiin niin aikaisin, että se ehtii perille viimeistään hankintaoikaisuajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 15.45. Hankintaoikaisuasiakirjat voi toimittaa myös sähköpostitse. Sähköisen asiakirjan tulee olla määräaikana kirjaamon käytettävissä tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää sähköisellä allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjstä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Hankintaoikaisuasiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei suositella lähetettäväksi sähköpostitse tai sen liitteenä. Hankintaoikaisu lähetetään aina hankintaoikaisun tekijän omalla vastuulla.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi hankintaoikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin hankintaoikaisun tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Vaasan seudun jätelautakunta

Vaasan kaupungin kirjaamo
PL 3/Vaasanpuistikko 10
65101 Vaasa
kirjaamo(at)vaasa.fi
06 325 1066

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

5.2. VALITUSOSOITUS (markkinaoikeuteen)

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Hankintalain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Määräaika valituksen tekemiselle

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden (6) kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Suorahankinta:

- Hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.
- Hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta. Suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.
- Hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta. Suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutos:

- Hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Tiedoksisaanti

Tavallista sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä (7) päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi **[sähköpostitse/kirjeellä] [päivämäärä]**.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden kirjaamon aukioloajan klo 16.15 päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähtien välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
puh. 029 564 3300
fax 029 564 3314

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain (586/1996) 21 §:ssä säädetään.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeuden oikeudenkäyntimaksu julkisia hankintoja koskevissa asioissa on 2 050 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa, oikeudenkäyntimaksu on 4 100 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, oikeudenkäyntimaksu on 6 140 euroa.² Hankinta-asioissa peritään 2 050, 4 100 tai 6 140 euron sijasta 500 euron oikeudenkäyntimaksu, jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä. Näin voi käydä esimerkiksi valituksen peruutuksen vuoksi.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

² Edellä säädettyjen maksujen suuruus tarkistetaan kolmivuotiskausittain oikeusministeriön asetuksella rahan arvon muutosta vastaavasti (tuomioistuinmaksulaki (1455/2015) 2 §).

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 1. mainittuun osoitteeseen.

Muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Hankintalain 42 §:ssä tarkoitettuun puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai 51 §:ssä tarkoitettua dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa.